

SØVÆRNS- ORIENTERING

Ved årsskiftet 1971/72

I det forløbne år er der på det udenrigspolitiske område fortsat gjort bestræbelser på at fremme afspændingstendenser i Europa. Den stabilitet, som umiddelbart er opnået i vort område, vil imidlertid let kunne påvirkes af uro andre steder i verden, og det må holdes for øje, at der i Østeuropa stadig befinder sig store, kampklare styrker af alle værn. Især er der grund til at være opmærksom dels på den stærke opbygning af flådestyrker, amfibieenheder, koffardiskibe og specialfartøjer, der gennem de senere år er fortsat inden for Warszawapagten, dels på disse maritime styrkers voksende aktivitet på havene, hvor militære kraftkoncentrationer hurtigt kan etableres. Et årvågent og aktivt beredskab til søs er derfor en vigtig faktor til støtte for vort lands sikkerhedspolitik.

Virksomheden i Søværnet har i 1971 været præget af fortsat tilpasning til den nye forsvarsorganisation, som indførtes med 1969-loven, samt af de omlægninger af den tekniske tjeneste og af skolevirksomheden, som tidligere var forberedt, men som på flere områder blev forsinket bl.a. af forrige års byggestop. Disse tilpasninger har ikke været uden vanskeligheder, hvilket også uden for de centrale myndigheder har kunnet mærkes i form af usikkerhed på mange felter.

Budgetreduktioner i såvel sidste finansår som i indeværende har også fremkaldt vanskeligheder i den daglige tjeneste. Trods alt dette har personellet i overvejende grad ydet en udmærket og påskønnelsesværdig indsats.

Som led i det stående beredskab har Flådens skibe i årets løb gennemført en omfattende øvelses- og uddannelsesvirksomhed samt en krævende vagttjeneste. Mange øvelser har fundet sted sammen med andre NATO-styrker - herunder STANDING NAVAL FORCE ATLANTIC- og samarbejdet med disse styrker er udbygget. Under fællesøvelserne har Søværnets personel høvet sig pænt og i visse tilfælde fremragende. Inden for de eksisterende rammer er der endvidere ydet en stor indsats til gavn for samfundet ved udførelse af søopmåling og søredningstjeneste, ved fiskeriinspektions- og stationstjeneste, samt ved mine-uskadeliggørelse og dykkertjeneste. Ligeledes må de omfattende SIRIUS-patruljer under Nordøstgrønlands barske vilkår fremhæves. Alle disse aktiviteter har trods omlægningsvanskeligheder og stramme økonomiske vilkår fået god støtte fra virksomheden ved Søværnets etableringer i land.

Inden for Søværnets skolevirksomhed er en række nye uddannelsesplaner sat i kraft, medens andre er under revision, og der er arbejdet på nødvendige organisatoriske omlægninger - også som følge af tjenestetidsreduktionen. Meget arbejde er i øvrigt viet udarbejdelse af planer for efteruddannelse, hvoraf mange er færdige og iværksat som led i tilpasningen til personelloven. Alt i alt har der hvilet et hårdt arbejdspress på alle Søværnets skoler. Udbyttet heraf vil vise sig gradvist ved den yderligere forbedring af personellens kvalitet, som forventes.

Søværnets personelstyrke har i det store og hele holdt sig uændret, men der har vist sig tendenser til svigtende tilgang. Dette kan blive til skade for beredskabstjenesten, hvorfor modforanstaltninger er under forberedelse.

På det materielle område foreligger der, såfremt en drastisk reduktion af Flåden skal undgås, behov for snarlig iværksættelse af en række nybygninger til erstatning for udslidt og forældet skibsmateriel, ligesom der er behov for fornyelse eller supplering af en del kommunikations- og våbenmateriel. Af de projekter, som for nogle år siden blev udformet i den tidligere Søværnsstab, er der nu givet bevilling til bygning af 8 torpedobåde (TB-68), 1 inspektionsskib af

modificeret HVIDBJØRNEN-klassen, yderligere 3 orlogskuttere af BARSØ-klassen samt 5 bevogtningsbåde. Der er endvidere givet principtilslutning til den af Søværnsstaben forberedte anskaffelse af luftværnsmissiler til nogle af de større enheder, og tilgang af tidligere bestilt moderne torpedomateriel og elektronisk udstyr er forestående.

Med hensyn til Søværnets bygninger og anlæg er saneringen af Marinekaserne København fortsat, og en ny centerbygning er indviet på Marinestation Sjællands Odde.

Bygningsarbejder, som knytter sig til planlagt udflytning af værksteder og lagre fra København, og det byggeri, som hører til etablering af Søværnets Materielkommando, er nu vel igang efter byggestoppet. De bygninger på Hælmen, som efterhånden afgives af de tekniske virksomheder, påregnes fortrinsvis udnyttet af skoler og kurser eller til forbedring af vilkårene for skibsbesætninger under ophold ved flådestationen. Når alle de nævnte arbejder er fuldført, skulle Søværnets nuværende etablissementer på Lergravsvej og Kløvermarken kunne afgives, ligesom rømning af LYNETTEN muliggøres. Som følge af allerede gennemført udflytning er der i øvrigt gjort indstilling om frigivelse af de under Søværnet hørende dele af Christianshavns vold-terræn, omfattende bastioner og redaner.

De opgaver og problemer, som vil fremkomme i 1972, kan ikke ventes at blive mindre end, hvad det svundne år bød på - tværtimod. At øvelses- og uddannelsesvirksomheden samt en intens overvågningstjeneste vil blive søgt videreført er naturligt. Dette gælder også indsatsen til løsning af Søværnets mange særlige opgaver, hvor kravene i øvrigt synes voksende. Ligeledes må igangværende omlægninger og forberedte udflytninger søges afsluttet, efterhånden som de opstillede forudsætninger er til stede, og på dette område kan der ventes en del. Der må bl.a. regnes med, at værnstabsene flytter fra deres nuværende bygninger til Forsvarskommandoens nye etablissement i Vedbæk, som forventes færdig sidst på året. Endvidere påregnes det indkøbte materiel til Taktisk Træner installeret i løbet af årets første del i sin nye bygning på Flådestation Frederikshavn, og den egentlige kampinformationsuddannelse vil blive overført dertil, ligesom en del værkstedsudflytning kan ventes gennemført. Særlig vigtig for forsvaret bliver behandlingen af det af regeringen fremsatte forslag til lovændringer, og i tilslutning hertil forventes behov for kravende arbejde til belysning af ændringernes konsekvenser. For Søværnets

vedkommende må der bl.a. blive tale om at udarbejde en revision af Flådeplan 1960, ligesom store problemer vedr. bemandingsstruktur, tjenestetid og uddannelsesmønstre vil kræve belysning. Alt afhængig af en ny flådeplans art og omfang kan der også blive tale om en fornyet vurdering af Søværnets støtteaktiviteter på land.

Mange af de krav, der således skal honoreres, vil ligge udover de opgaver, som stilles Søværnets myndigheder og tjenestesteder under normal, daglig tjeneste, men der kan almindeligvis ikke regnes med tildeling af ekstra personel. Derfor vil også i det nye år en betydelig del af Søværnets personel blive stillet over for en udfordring til ekstra indsats - en udfordring, som forhåbentlig alle vil tage op til gavn for Søværnets videre udvikling. (CH SVN)

49 nye kadetter

Forsvarsministeriet har bestemt, at der i år ved Søværnets Officersskoles A-linie vil kunne optages indtil 20 elever i taktisk linie og indtil 9 elever i teknisk linie. Ministeriet vil senere tage stilling til spørgsmålet om optagelse af elever til den administrative linie.

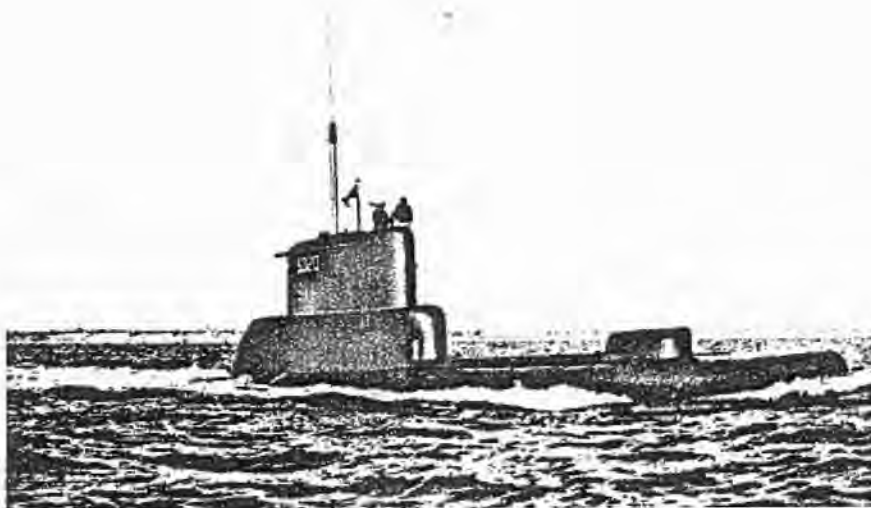
Desuden er det bestemt, at der ved Søværnets Officersskoles B-linie vil kunne optages indtil 20 elever.

Bestemmelsen sker efter en indstilling fra Chefen for Søværnet. (MST)

Lidt færre flådebesøg

I Flådestation Københavns område har der i det forløbne år været 31 flådebesøg omfattende 66 skibe med en samlet besætning på 12.821 mand. I sammenligning med de sidste par år er det et beskedent fald i antallet af besøgende skibe.

Her er gæstelisten efter størrelsesorden: USA 12 skibe med 6.331 mand, England 15 (2.405), Sovjet 2 (1.470), Standing Naval Force 3 (894), Vesttyskland 14 (791), Brasilien 1 (420), Norge 14 (364), Belgien 3 (120), Holland og Sverige hver med et mindre skib. (FLS KBH)

Dansk ubådsrekord: 40 dage neddykket

Den 1. november afgik undervandsbåden NARHEVALEN fra Holmen for at påbegynde det tidsmæssigt længste togt, en dansk ubåd hidtil har gennemført. I 41 døgn skulle båden med 19 mands besætning og enkelte gæster, bl.a. fra Forsvarskommandoen, holde søen og være neddykket i 95 procent af tiden.

Togtet var planlagt som en afsluttende afprøvning af materiellet og ikke af personelmæssige grunde endsige for rekordforsøg. Det skal dog ikke benægtes, at en så lang og ubrudt patrulje med besætningen på kvartersvagt også virker intensiverende på den fælles uddannelse, fortæller bådens chef, kaptajnløjtnant P.C.H. Rasmussen.

Selve udrustningen af en ubåd til 41 døgns sejlads uden mulighed for suppleringer, er en opgave, der kræver udpræget sans for petitesser. Køleskabspladsen er ringe og ferskvandsbeholdningen endnu mindre. - Skal man have posesupper, der intet fylder, men kræver ferskvand, eller skal man have dåsesupper, der fylder, men hvor den nødvendige væske er med? Hvordan bevares roen, når forsyningerne - under den hektiske klargøring konsekvent og tilsyneladende uundgåeligt - kommer ved udskejning og en stor del er restordre? Nå, efter at have sat folk ind i situationen, mødte vi stor hjælpsomhed overalt - ikke mindst fra forsyningsafdelingen.

De første to uger gik med øvelser i Østersøen med overfladeenheder og andre ubåde. Den egentlige øvelsesaktivitet begrænsedes

en del af, at der var storm en trediedel af tiden. Vi så derfor ikke meget til overfladeenhederne, men fik finkontrolleret bådens ballast og gennemført det interne øvelsesprogram.

Efter Østersøperioden forlagde vi uddykket gennem Øresund, hvor kulde og sne delvis neutraliserede ønskerne om anløb af København.

Nord for Helsingør dykkedes der igen, og den egentlige neddykkede forlægning til Færøerne begyndte. Denne forlægning skulle specielt foretages for afprøvning af forbrug, driftsformer og snorkling i svær sø. Turen nordvest over i Atlanten gik rutinemæssigt og de lyse timer blev krydret med angrebsøvelser på den passerende trafik. Ved passagen af Fair Isle trådte velfærdstjenesten i aktion og fik udvirket, at hver mand fik tilstået et minuts kik i periskopet.

Ud for Nolsø var der rendez-vous med inspektionsskibet FYLLA, som i den korte tid, der var til rådighed, viste gode evner som depotskib, bl.a. modtog besætningen en gave-madpakke med hellefisk og tilbehør. Da der var ekstra tid til rådighed, før den neddykkede forlægning hjemover, sejledes rundt om Nolsø for at give besætningen lejlighed til at se Thorshavn. Kulde og haglbyger begrænsede dog folks geografiske interesser, og alle var tilfredse, da båden dykkede igen og forlægningen mod Skagerak begyndte.

Efter ankomst hertil, deltog undervandsbåden NARHVALEN i 14 døgn i øvelsen "Yellow Bird", hvor det tydeligt blev anskueliggjort for de sonarbærende enheder, at opdagelse af en moderne ubåd er en vanskelig sag.

Sidste del af patruljen var en neddykket forlægning gennem Kattegat. Chefen for Søværnets operative Kommando deltog i den sidste del af denne forlægning og fik lejlighed til dels at se problemerne ved ubåds-sejlads på lægt vand, og dels til ved selvsyn at konstatere, hvor rutinemæssigt ubådsbesætninger betragter selv langvarige patruljer.

Den 11.december ankom vi som planlagt til Holmen, hvor depotskibet HENRIK GERNER bød velkommen tilbage med punch og - brusebad! Vi havde da sejlet 3.500 sømil, brugt ca. 20 t olie og haft et gennemsnitligt ferskvandsforbrug på 40 l pr.døgn.

Den stillede opgave med dens specielle krav til hver enkelt om bord var løst. De indvundne erfaringer har til fulde bevist patruljens berettigelse som afsluttende afprøvning af en ny og moderne ubådstype i Søværnet.

(NARH)

Enhedskommandoen i Krarup 10 år

Den 8. januar er det 10 år siden, at opbygningen af NATO-enhedskommandoen stab påbegyndtes under primitive vilkår i en af forswarets bygninger på Flyvestation Karup.

Enhedskommandoen oprettedes inden for den for NATO's nordregion siden 1951 gældende kommandoordning, som samtidig blev underkastet fornødne justeringer. Baggrunden for denne omdannelse af det oprindelige kommandosystem var den i 1955 påbegyndte etablering af vesttyske forsvarsstyrker, hvorefter en del blev stationeret i Slesvig-Holsten, der sammen med Danmark tilhører NATO's nordregion. Efterhånden som opstillingen af de vesttyske styrker skred frem viste der sig et stedse tydeligere militært behov for et særligt lokalt kommandosystem til afløsning af en række midlertidige samarbejdsordninger, og herom førtes både langvarige og vanskelige drøftelser af såvel militær som politisk natur mellem ansvarlige myndigheder. I efteråret 1961 var overvejelserne vedr. en endelig ordning kommet så vidt, at Chefen for Nordregionen - dengang den engelske general Sir Harold Pyman - i samarbejde med nationale repræsentanter fra Danmark og Tyskland kunne udarbejde et forslag til oprettelse af ALLIED COMMAND BALTIC APPROACHES, som på officielt dansk fik den noget lange betegnelse "Enhedskommandoen for den sydlige del af NATO's nordregion". Dette forslag blev undertegnet den 22. nov. 1961 i Kolsås af befuldmægtigede for respektive parter og godkendtes kort efter af de danske og tyske forsvarsministerier. Det danske folketing gav den 7. december 1961 med 149 stemmer mod 13 tilslutning til enhedskommandoens oprettelse (et folketingsmedlem undlod at stemme), og allerede dagen efter blev nu afdøde generallejtant af flyvevåbnet Tage Andersen udpeget som den første chef for enhedskommandoen med NATO-betegnelsen COMMANDER ALLIED FORCES BALTIC APPROACHES (COMBALTAP).

Ifølge aftalen - der almindeligvis blev kaldt november-overenskomsten - skal COMBALTAP være dansk, hans stedfortræder tysk og stabschefen dansk, idet disse tre officerer i øvrigt normalt skal komme fra hver sit værn. Der gælder også nærmere bestemmelser for stabens sammensætning, bl.a. at stabsofficersposterne skal fordeles således, at ca. 1/3 er danske, ca. 1/3 er tyske og ca. 1/3 besættes af andre NATO-nationer (UK-US og Norge), idet det militære stabsper-

sonel i øvrigt hentes fra alle tre værn. Under COMBALTAP hører som bekendt en flådekommando, en flyverkommando og to landkommandoer, henholdsvis for Sjælland og Jylland-Slesvig-Holsten, og for de underlagte hovedkvarterers vedkommende er der ligeledes fastsat nærmere regler for bemanning med hensyn til antal og nationalitet.

Det var en interessant opgave, jeg som første stabschef ved enhedskommandoen fik stillet med at lede stabens og hovedkvarterets opbygning. Mange problemer og krav store og små såvel som indviklede og simple - fremstod i hurtig følge overfor den dengang meget lille stab og kunne ofte virke overvældende. Men takket være en entusiastisk indsats fra stabspersonellet's side, blev der gjort gode fremskridt og virksomheden i hovedkvarteret blev efter en forholdsvis kort periode stabiliseret. Kort efter enhedskommandoens oprettelse kom mange besøgende fra andre NATO-lande til hovedkvarteret for på stedet at hente nærmere oplysninger om dette nye skud på NATO's stamme. En af de første var daværende engelske forsvarschef, Admiral of the Fleet, Lord Louis of Mountbatten. Efter en bemærkning fra min side om, at det med så få stabsofficerer til rådighed var vanskeligt at løse de mange opgaver, sagde han omtrent følgende: "Vær ikke ked af det, det er ofte lettere at løse store opgaver med en lille stab".

Hovedformålet med enhedskommandoen er, at den som et led i NATO-helheden skal medvirke til at være krigsforebyggende gennem beredskab og styrke. COMBALTAP må derfor være rede til at imødegå et angreb, som måtte blive rettet mod hans ansvarsområde. I fredstid skal han i samarbejde med nationale myndigheder og med forskellige sideordnede NATO-chefer forberede planer for løsning af de opgaver, som i tilfælde af krig kan ventes stillet ham. Disse planer skal selv sagt indpasses i de helhedsplaner, som udarbejdes af foresatte myndigheder. I tilslutning til dette arbejde skal COMBALTAP holde sig orienteret om de udpegede styrkers tilstand og effektivitet - bl.a. gennem øvelser - og i denne forbindelse fremsætte anbefalinger overfor de nationale myndigheder. Han skal endvidere overvåge og koordinere sine undergivne chefers virksomhed. I krigstilfælde - og altså også såfremt en lokal aggression skulle blive forsøgt - skal han med de ham tildelte styrker forsvare de inden for hans ansvarsområde beliggende NATO-territorier og tilstødende farvandsafsnit. Ledelsen af dette forsvaret vil han udøve gennem sine underlagte styrkechefer, idet han vil koordinere disses operative indsats og drage omsorg for fornødent

samvirke med NATO-naboatyrker.

I anledning af 10 års-jubilæet ønsker Marinestaben enhedskommandoen og det ved denne tjenstgørende personel alt godt for fremtiden.
(CH SVN)

Søværnets inspektører og Gaius Petronius

Ifølge instrukser for Søværnets inspektører skal disse - blandt mange andre gøremål - følge med i den aktuelle udvikling inden for deres specialer. Under inspektørernes ihærdige søgen efter viden og udfra dyb erkendelse af vor ufuldkommenhed som ansvarlige for en del af fremtidens udvikling, har vi anset det for hensigtsmæssigt at ofre nogle få minutter på at se tilbage - virkeligt dybt og inderligt. Herunder er vore blikke - med særlig intensitet - blevet rettet imod en medborger ved navn GAIUS PETRONIUS bærende tilnavnet ARBITER. GAIUS var embedsmand ved NERO's hof og burde i øvrigt være læserne bekendt, idet han står som forfatter af romanen "SATYRICON (den blev udgivet på dansk i 1945); - det bør dog for en ordens skyld tilføjes, at GAIUS PETRONIUS døde i år 66.

Det engelske dagblad "Daily Telegraph" har så sent som i maj 1971 erkendt GAIUS's kapacitet og citerer ham som følger:

"We trained hard - but it seemed, that every time we were beginning to form up into teams, we would be reorganised. I was to learn later in life, that we tend to meet any new situation by reorganising, and a wonderful method it can be for creating the illusion of progress while producing confusion, inefficiency and demoralisation".

Hvor fristende det end måtte være for inspektørerne med dette citat i hånden at læne sig tilbage i stolen og sige: "Hvad GAIUS sagde for næsten 2000 år siden, står stadigt ved magt, så lad os tage det roligt", så synes nutidens - næsten krampagtige - forsøg på at skabe orden og system at mane til alvor. Alvoren vil præge inspektør-embederne i 1972, men dog isprængt en kritisk vurdering af de os givne arbejdsfaktorer, sat i passende relation til forswarets igangværende reorganisation, herunder en hensigtsmæssig og fair fordeling af ansvaret for arbejdets udførelse, dets godkendelse og sluttelig, placering af ansvar for opnåelse af de tilsigtede resultater.

Godt nytår ønsker inspektørerne. (demalle+Petronius)

Vellykket Amsterdam-besøg

Kort før jul aflagde minelæggeren MØEN rutinebesøg i Amsterdam. Den hollandske marine havde tilrettelagt et glimrende program, der for besætningens vedkommende bød på kanalsrundfart, besøg på bryggerier og gratis transport med offentlige transportmidler.

Som tidligere nævnt faldt besøget sammen med den danske generalkonsul Møllers 50 års konsul-jubilæum. Skibet hædrede ham på den sjældne mærkedag ved at overrække et maleri af minelæggeren MØEN stillet til rådighed af marinemaleren Søren Brunø. (MØEN)

FYLLA's viser, Rønberg priser

Før jul fortalte Søværnsorientering, at direktør Johs. Rønberg atter i år havde stillet et stort parti legetøj til rådighed for det inspektionsskib, der er i færøske farvande ved juletid. Det var i år inspektionsskibet FYLLA, der fordelte gaverne til færøske børn på hospitaler og plejehjem. Det gjorde så stor lykke blandt børnene, at en digter om bord i inspektionsskibet FYLLA blev inspireret til et takkedigt.

Da der er visse gribende passager i digtet, og vi formentlig ikke i en overskuelig fremtid igen får lejlighed til at bruge et lyrisk indslag i Søværnsorientering, gengiver vi det uforkortet:

"På øerne her i det høje nord,
er børn som på den ganske jord,
Rønbergs julemand kommer ned fra oven,
i værste fald, fra havet, med skum for boven,
børnene jubler og råber i blæsten,
det må kunne høres i København - næsten.
Fra alle om bord samt fra dem som gaverne får,
ønskes De en glædelig jul og et godt nytår."

Det fik direktør Rønberg på signal. Han har sikkert følt, at hans smukke indsats er blevet påskønnet. (FYLL).

Indland kort

For tiden er 9 grønlandere kontraktansat i Søværnet. De 7 gør tjeneste i Grønland og de øvrige to gør sejlsende tjeneste i danske farvande. Chefen for Søværnet har indstillet, at personel med bopæl i Grønland, får en årlig frirejse hjem.

Flådestation Frederikshavn får den 14.marts besøg af Generalstabskursus 1971-72 og Stabskursus for Intendanturofficerer 1971-72. De 30 elever vil få en orientering om flådestationens opgaver i krig og fred. Senere besøges et minedepot.

Chefen for Søværnets første inspektioner i år finder sted den 11. januar, hvor minelæggeren SJELAND inspiceres, og den 1.februar, hvor det er korvetten DIANA's tur.

Orlogskaptajn H.C.Bach deltager i perioden januar-oktober som elev på den engelske flådes stabskursus på Naval College, Greenwich.

Meteorologisk Institut har 100 års jubilæum den 1.april. Vejrtjenesten rykker om kort tid fra Ordrup ind i nye lokaler på Lyngbyvej. Her samles efterhånden alle instituttets afdelinger.

Kaptajnløjtnant P.Brockow tiltræder i januar tjeneste som kommunikationsofficer ved staben ved Chefen for den stående Atlanterhavsflådestyrke (COMSTANAVFORLANT) for en periode af et år.

I 1971 indregistreredes 12.899 indkomne sager ved Marine-staben. Der udsendtes herfra 6.985 skrivelser.

Udland kort

Norges Fiskarlag har tiltrådt Søfartdirektoratets forslag om, at alle fiskefartøjer, der fisker uden for 12 sømil fra land, skal have nødpejlesendere. Det anbefales, at modtagerudstyr også installeres i alle bemandede fyr.

Den sovjetiske handelsflåde er nu på 15,8 millioner t og dermed den 6.største i verden. Efter femårsplanen skal dette tal øges med 5 mill. t inden 1975.

Den svenske marine, der længe har haft rekrutteringsvanskeligheder, har netop gennemført en hvervekampagne, der har givet 6.000 svar. Det hastede, for man har følgende ledige stillinger: Officerer 10 procent, underofficerer 17 og andre befalingsgrupper 35 procent.

Siden 1945 er antallet af amerikanske firestjernede generaler og admiraler øget med 2 til 40 og trestjernede med 44 til 143. I 1945 kommanderede de over 12 millioner mand, i dag over 2,7 millioner.

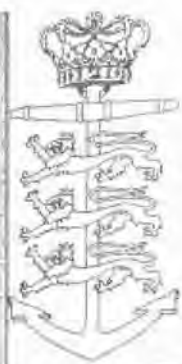
For sidste gang er der fejret jul i et svensk fyrskib. Det skete på landets ældste fyrskib, FALSTERBOREY, der nu erstattes med et fast fyr. Der kommer ikke flere fyrskibe og dermed er en 140-årig epoke afsluttet.

Den britiske videnskabsmand, dr. David Bellamy, Durham universitet, skal for NATO udarbejde et forureningskort over Nordsøen. Det skal vise de mest forurenede områder, havstrømme m.m., så man hurtigt kan fastslå, hvor en indsats er mulig.

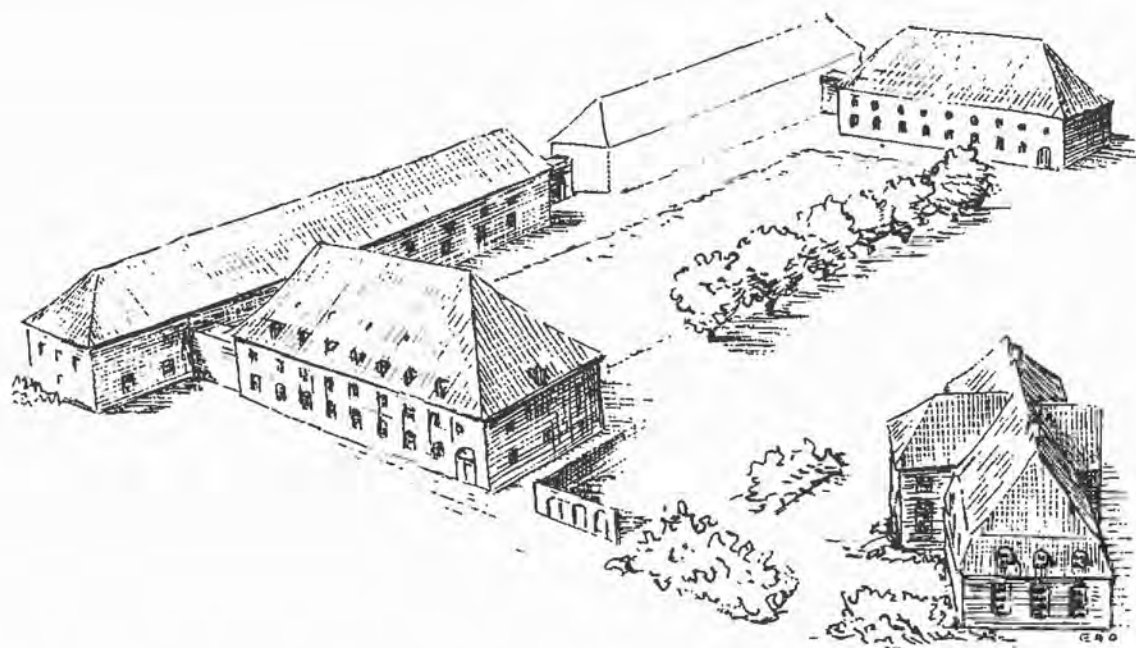
-----0-----

Søværnsorientering ønsker vel mødt til tjeneste efter årskiftet og håber på jævnlige bidrag fra den enkelte til glæde for de mange.

Thøstrup

SØVÆRNS- ORIENTERING

Materielkommanden venter igen et travlt år

Chefen for Søværnets Materielkommando, kontreadmiral S.J.Valentiner, holdt nytårsparole den 4.januar, og indledte denne med at oplæse den af Forsvarschefen udsendte nytårshilsen efter kuren på Amalienborg.

Admiral Valentiner sagde derefter bl.a., at 1971 for Søværnets Materielkommando i organisationsmæssig henseende har været skelsættende, idet vore 6 gamle institutioner blev nedlagt og integreret i Søværnets Materielkommando, hvis samtlige afdelinger og sektioner oprettedes.

Året har på det materielmæssige område været præget af de mange og meget store arbejder med færdiggørelse af projekter og udbudsmateriale samt udformning af kontrakter for materiel til vore kommende 8 nye torpedobåde - TB 68 - hvor der af Søværnets Materielkommandos personel er ydet en meget stor og dygtig indsats, et arbejde, der har

krævet medvirken langt udover det normale - og hvis betydning understreges af de mange hundrede millioner kroner, der er kontraheret.

Arbejdet med anskaffelse af vor nye torpedo "TP 61", forberedelse af anskaffelse af missiler, såvel overflade-til-luft som overflade-til-overflade og af elektronisk udstyr samt indarbejdelse af Søværnets Materielkommandos EDB-grovplan har ligeledes medført en meget stor arbejdsindsats.

Nedlæggelsen af de 6 gamle institutioner medførte endvidere, at Værkstedssområde København så dagens lys ved samling af institutionernes værksteder på Lergravsvej, Arsenaløen, Nyholm samt på Quintus - en overgangsløsning inden den endelige etablering om forhåbentlig ikke for mange år af en teknisk afdeling ved Flådestation København. Problemerne her har naturligvis været - og vil endnu et stykke tid fremover vedblive at være - store i retning af at betjene de sejlene enheder på den mest effektive vis - men det er mit indtryk, at vi efterhånden er ved at overvinde "børnesygdommene", at få benene til jorden! Ikke mindst den meget effektive måde, hvorpå hurtig og tilfredsstillende assistance blev ydet til Flådestation Grønnedal efter en orkan 2.juledag - hvor størsteparten af radiostationens masteanlæg blæste ned - en assistance der blev ydet i snævert samarbejde med Søværnets Materielkommandos centralledelse - har bekræftet denne tillid.

1972 vil - udover fortsættelse af tidligere års arbejde stå i udflytningens og sammenflytningens tegn. I løbet af efteråret begynder udflytningen til flådestationerne Frederikshavn og Korsør samt Torpedostation Kongsøre - ligesom indflytning fra televærkstederne på Lergravsvej, fra Søværnets NATO- og Kommandokassearkiv og af magasin for kasseret gods vil blive påbegyndt.

Samtidig vil centralledelsen blive samlet på Arsenaløen i begyndelsen af maj, når det tidligere proviantmagasin og den tidligere arsenalfløj står klar til at modtage forsyningsafdeling, konstruktionskontorer, sekretariat og skrivestue samt teknisk sektors sagsbehandlere, hvorefter kun økonomiafdelingen og publikationssektionen vil forblive på Frederiksholm.

En koncentration, der påregnes at give forøget effektivitet- og forhåbentlig også forøget arbejdsglæde.

De opgaver og problemer, der allerede foreligger eller som vil dukke op i 1972, kan ikke ventes at blive mindre end i de foregående år - nærmere tværtimod - og mange af de krav, der skal honoreres af

Søværnets Materielkommando, vil ligge udover, hvad der i almindelighed stilles til Søværnets myndigheder og tjenestesteder under normal, daglig tjeneste - en udfordring som forhåbentlig alle vil tage op til gavn for Søværnets videre udvikling.

Mange tanker går i disse dage til Amalienborg og til Kommunehospitalet, hvilket gør det endnu mere magtpåliggende for mig at afslutte denne parole på samme måde, som når Søværnets personel gennem decennier er mødtes i glæde eller sorg - med et "Gud bevare Kongen", sluttede admiral Valentiner. (SMK)

Letsindig sejlads ved Grønland

Grønlands Kommando har henstillet, at rederiet Claus Sørensens skibsførere forinden sejlads i grønlandske farvande gøres bekendt med Handelsministeriets bekendtgørelse af 31.maj 1961.

Det sker efter rederiets fartøj, HERTHAS, hjemsejlads i november, hvorunder skibet i flere tilfælde undlod at indrapportere i henhold til bekendtgørelsen. Der blev således ikke givet afgangsmelding, da skibet sejlede fra Nanortalik, og senere blev der heller ikke givet positions-melding. Det medførte en eftersøgning med kommandoens C 54-fly og et amerikansk C-130 fly fra Keflavik. Der blev observeret et skib, der svarede til beskrivelsen af HERTHA, men på grund af mørket, kunne det ikke identificeres. Eftersøgningen måtte indstilles efter 5 timers flyvning.

Søværnets operative Kommando blev derefter anmodet om at underrette Grønlands Kommando, når en dansk radiostation eller rederiet havde fået kontakt med skibet. Også Færøernes Kommando blev underrettet.

Dagen efter indløb melding fra motorskibet MAYUMBE, der mente at have observeret HERTHA i et par sømils afstand. Skibet kunne dog ikke identificeres, og det svarede ikke på opkald ved hjælp af radio og blinklys.

Flere dage efter fik Søværnets operative Kommando forbindelse med HERTHA, der da lå på Fladen Grund.

Forsvarskommandoen har sendt henstillingen videre til Forsvarsministeriet. Det hedder i skrivelsen, at da eftersøgningen har forårsaget betydelige udgifter, henstilles det at søge rederiet aføsket en udtalelse om den manglende radiokommunikation med både kystradar-

stationer og fly, og den ligeledes svigtende, visuelle kommunikation med flyet.

Sagen har principielle aspekter af interesse for skibsfartens sikkerhed, først og fremmest i grønlandske farvande, hedder det.

(MST)

Viceadmiralen i Avderød

Chefen for Søværnet aflagde den 6. januar besøg på Søværnets Eksercerskole i Avderød.

Efter at have oplæst nytårsbudskabet for den samlede besætning, talte viceadmiralen til de orlogsgaster, som netop havde afsluttet deres uddannelse, og sagde bl.a.:

Alle værnepligtige har før indkaldelsen modtaget et spørgeskema, som i udfyldt stand oplyste om ønsker om fremtidig tjeneste.

Nærlig 50% har fået første og ca. 30% har fået andet eller tredje ønske opfyldt, medens vi for ca. 20% vedkommende af en eller anden grund ikke har kunnet være imødekommende. Administrativt set er dette et pænt resultat, selv om nogle er blevet skuffede.

Situationen er bl.a. således, at der ikke rådes over et tilstrækkeligt antal frivillige til at dække behovet til befalingsmandstjeneste, og det er derfor fortsat nødvendigt, at der udtages et antal egnede menige til yderligere uddannelse og forlænget tjeneste, uanset om dette måtte være imod de pågældendes ønske.

Den forlængede tjenestetid, som værnepligtige udtaget til tjeneste som befalingsmænd får pålagt, kan være en alvorlig byrde for mange, idet det volder forsinkelse i planlagte, civile uddannelser, udskyder eller endog forhindrer overtagelse af særligt attraktive stillinger m.v.

Jeg tror imidlertid, at der også opnås nyttig viden og erfaring fra sådan tjeneste, og det er mit håb, at udbyttet også efter hjemsendelse må være til gavn.

Når ikke alle i øvrigt kan blive placeret helt som ønsket, skyldes dette i stor udstrækning særlige tjenstlige hensyn, men også andre forhold spiller ind.

Således kan resultatet af synsprøver samt tændernes tilstand spille en rolle, ligesom fysisk styrke har betydning på en del områder. F.eks. kan sejlskibe med torpedobåde virke belastende, såfremt ryg eller ben ikke er robuste.

En del af Dem må desuden placeres i bestillinger, som disponible på grund dels af igangværende omlægninger, dels af svingninger i indkaldelsesholdenes størrelse, og dels fordi der kan forekomme forfald, som umiddelbart må dækkes.

Viceadmiralen fortsatte med bemærkninger om de værnepligtiges fremtidige tjenesteforhold og om Søværnets opgaver. (MST)

Orienteringskursus for chefer

Chefen for Søværnet har bestemt, at der skal holdes to orienteringskurser for officerer i chefstillinger. Det sker for at intensivere orienteringen om den samfundsmæssige udvikling og de pædagogiske og psykologiske faktorer, der er under udvikling i forsvaret.

Første kursus holdes på Gurrehus i perioden 13.-17.marts. Det er fortrinsvis for sejlene chefer. Det andet kursus holdes på Marinestation Lynæs i perioden 17.-21.april. (MAS LYN)

Atter helikopter-havari i december

For tredje år i træk i december måned har Søværnets Flyvetjeneste været hjemsgt af et større havari. I december 1969 havde Alouette M-030 motorhavari under flyvning, men foretog i øvrigt en perfekt autorotation. I december 1970 havarerede Alouette M-019 på Flyvestation Værløse. Genopbygningen forventes afsluttet februar 1972.

Tirsdag den 21. december 1971 havarerede Alouette M-030 under "taxi" på Flyvestation Værløse. Uvist af hvilken årsag "pitchede" næsen op og halen ramte jorden. Helikopteren foretog derefter 2 ukontrollerede drej om sig selv og faldt til ro på venstre side. Der skete en del materiel skade på såvel helikopter som på 3 parkerede biler. Besætningen premierløjtnant K.Johansen og premierløjtnant C.E.Drewes pådrog sig kun mindre kvæstelser og er nu flyveklare igen.

Flyvevåbnets havarikommission har overtaget den videre undersøgelse af havariet. Der foreligger på nuværende tidspunkt intet om årsagen til havariet. (SVF)

Indland kort

Chefen for Søværnet har tilsluttet sig Søværnets Officersskoles forslag om usændret dansk deltagelse i det nordiske kadetstævne, der holdes i august i Kristiansand, og at spørgsmålet om stavnets fremtidige form da tages op mellem kadetcheferne.

101 befalingsmænd og menige på Langelandsfort erhvervede idrætsmærket i fjor, da mærket havde bestået i 50 år. Det var rekord i fortets 18-årige historie. En værnepligtig fik efter lodtrækning blandt deltagerne overrakt et par håndvægte af chefen.

Inspektionsskibet VEDDERENS helikopter har i snevejr og ringe sigtbarhed hentet to patienter, den ene med knust arm, den anden med alvorlig halsbyld, i udstedet Kapisigdlit. De blev sikkert bragt til sygehus i Godthåb.

Der er stærke kræfter i bevægelse for at fremskynde en restaurering af fregatten JYLLAND. Skibet forsøges godkendt som specialmuseum, der vil give mulighed for statstilskud efter de nye lovændringer om museums-tilskud.

Uddannelsen ved Københavns Navigationsskole af officerer af B-linien, der blev omtalt i Søværnsorientering nr.41/71, blev påbegyndt den 3.januar. Der deltager 12 elever.

Ved årsskiftet har Marineforeningens landsformand, kommandørkapitajn K.Hertz, takket for Søværnets assistance og støtte til foreningsarbejdet i det forløbne år. Marineforeningerne vil også i det kommende år høre om og virke for Søværnets anseelse i befolkningen.

Udland kort

Som herhjemme er også den norske søredningstjeneste plaget af falske nødraketter. I et af tilfældene fløj helikopterne i 14 timer til ingen som helst nytte.

De to britiske orlogsskibe BLAKE og EURYALUS blev trukket bort fra Malta den 4. januar. I løbet af nogle uger vil alle engelske styrker have forladt øen. Det siges at russerne forhandler om at leje en villa ved RAD-basen Madliena til ambassade.

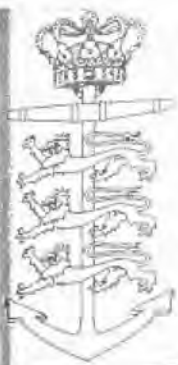
I nær fremtid leverer Howaldt-værftet i Kiel igen en ubåd på 1.000 tons til den græske flåde. Det er den anden i den aftalte serie på fire. I Bonn siger man, at det ikke er nogen våbenhjælp til Grækenland, men en almindelig forretningsmæssig leverance.

Det norske forsvars transporttjeneste starter nu for første gang ruteflyvning mellem Nord- og Sydnorge. Ruten bliver fælles for alle værn. Der indledes med 8 ugentlige flyvninger hver vej med de nye Hercules C 130-fly. Hovedruten bliver Fornebu-Værnes-Bardufoss.

Ved årsskiftet var der 320.000 mand i den vesttyske hær, 104.000 i flyvevåbnet og 36.000 i flåden. Forsvaret kæmper med fire store problemer, manglen på frivilligt personel, pengemangel, det stigende antal af militærnægtere og savnet af øvelsesområder.

Den svenske marine har indledt isbrydningssæsonen. Som de første har statsisbryderne THULE og ODEN højst kommando.

Thostrup

SØVÆRNS- ORIENTERING

Søværnets konge – Frederik IX

Mandag den 17. januar samledes Marinestabens civile og militære personel til parole.

Chefen for Søværnet sagde, at med dyb sorg er meddelelsen om Kong Frederik IXs bortgang modtaget overalt i Søværnet.

Kongen stod Søværnets personel nær og ved hans død føler vi med vemod, at vi har mistet en af vore egne, hvis færden blandt os vil blive dybt savnet.

Kong Frederik har siden sine ganske unge år følt sig knyttet til søen, idet hans interesse især blev vakt under drengeårenes togter med kongeskibet DANNEBROG. Det formede sig derfor naturligt, at den daværende kronprins efter sin studentereksamen indtrådte i Søværnet og her som lærling, aspirant og kadet gennemgik uddannelsen til søofficer på kadetskolen i Gernersgade.

Det var i denne bygning skolen havde til huse, og det var i denne sal, at Kongen som kadet deltog i uddannelsen i gymnastik og militær anstand. Det var også her, kadetkorpsets daglige morgenparader fandt sted. Under paraden oplæste vagthavende kadet dagens morgenbøn fra en til skolen hørende særlig bønnebog skrevet af biskop Mønter.

Kong Frederik har ofte givet udtryk for, at han holdt af disse bønner og har ofte citeret dem. Jeg vil læse bønne for fredag - Kongens dødsdag:

Freitag Morgen.

*

„Den danske Sømand har altid frygtet Dig, o Gud!
O, hjælp den yngre Slægt til i denne Henseende
at ligne den ældre! Aabn mit Hjerte for de Op-
vækkelser til at frygte Dig, som Du saa rigeligen
giver mig i det skønne Kald, til hvilket Du værdiger
at bruge mig! At ville frygte Dig være mit fornyede
Jorsæt, naar jeg bister ude paa Havet i dunkle Nat
løfter Bjer opad mod den tindrende Stjærnerimmet,
og da af disse tavse Vidner mindes om Din Almagt
og Storhed, mindes om de bedre Ægne bister, i
hvilke der og engang skal være Plads for mig! At
ville frygte Dig være mit fornyede Jorsæt, naar der
Stib, paa hvilket jeg sættes, i det ene Nu løftes
himmelhøjt af de magtige Bølger og i det andet
synes at synke i Afgrunden, der aabner sig under
mig! At ville frygte Dig være mit fornyede Jorsæt,
naar Stormvejret som Du-udsender, raser med ube-
vingelig Vælde, og jeg og de Planker, der bære
mig, ere givne i dets Vold. Ja, plant Din Frygt
tidligt ind i mit Hjerte og lad den foreges med
Aarene! Ved den skal Sømanden ikke stamme sig;
den behøver han bestandigt; den er hans bedste Særke,
og kun ved den kan han være glad og frejdig i sit Kald.

Udnævnelsen til sekondløjtnant i flåden med nummer 1455 efter
den gamle søofficersrulle skete den 20. september 1921. Herefter fulgte
en årrække med praktisk og alsidig tjeneste til søs i Flådens skibe,
først i torpedobåden SVÆRDFISKEN og siden vekselvis i torpedobåde og
artilleriskibene PEDER SKRAM, OLFERT FISCHER og NIELS JUEL.

Under uddannelsen på kadetskolen og i den følgende tjeneste som
officer knyttede Kronprins Frederik stærke venskabsbånd til mange
kadet- og skibskammerater, og vandt agtelse og hengivenhed i alle kred-
se inden for Søværnet gennem sin ligefremme væremåde, sin trofasthed
og sin store interesse og omsorg for det personel, han kom i berøring
med.

I sommeren 1927 fik Kronprins Frederik som søløjtnant af 1. grad
sin første chefskommando i torpedobåden SØHUNDEN og senere udkommando-
er omfattende bl.a. tjeneste som næstkommanderende i inspektionsskibe-
ne DIANA og BESKYTTEREN og som chef for torpedobåden HVALROSSEN.
Vekselende med tjenesten til søs gennemgik Kronprinsen forskellige
kurser som udbyggede hans kendskab til Søværnet og dets personel.

Den egentlige søtjeneste måtte ophøre, efterhånden som andre pligter kom til, men Kronprinsen forrettede dog stadig i nogle år periodevis stabstjeneste om bord og i land og bevarede derved en snæver kontakt med Søværnets daglige liv. Med årene avancerede Kronprinsen jævnsides med sine officerskammerater. Han udnævntes til kaptajn-løjtnant i 1929, til orlogskaptajn i 1935, kommandørkaptajn i 1937, kommandør i 1939 og til kontreadmiral i 1945.

Ved tronbestigelsen den 20. april 1947 kunne Kongen som højstbefalende over Søværnet antage admiralsgraden, ikke blot formelt, men på grundlag af en lang og alsidig, praktisk tjeneste.

Kongens interesse for og kærlighed til Søværnet forblev usvækket, og han har stedse fulgt dets virke med stor opmærksomhed. Søværnets personel har med glæde følt dette ved mange lejligheder, men stærkest naturligvis, når Kongen aflagde besøg i Flådens skibe eller ved Søværnets etableringer. Det varmede om hjertet at mærke Kongens glæde over at være om bord på inspektion, og det var altid en fornøjelse at konstatere hans store interesse for udviklingen på alle områder. Ved disse lejligheder fornemmede man også Kongens stolthed over at føre admiralsflaget med faglig baggrund.

Som søofficer var Kongen medlem af Sø-Lieutenantselskabet og af Søofficersforeningen, og han ønskede at markere sin naturlige ret her til ved at forblive stående som menigt medlem af disse sammenslutninger.

Sidste gang Kongen besøgte et af Flådens skibe var, da han den 20. september 1971 i anledning af sit 50 års jubilæum som søofficer inspicerede Kadetskibet og lod sig orientere om nutidens praktiske uddannelse af kadetterne.

Med orlogsflag og kommandotegn på halv og med sørgesalut har Søværnet i overensstemmelse med gamle traditioner udtrykt sin sorg over Kongens bortgang. Midt i sorgen vil vi med taknemmelighed og vemod huske alt det, Kongen gav os ved sit eksempel og gennem den bevågenhed og interesse, han stedse viste vort virke.

Mindet om Kongens færd blandt os vil stå lyst og stærkt i vore hjerter.

Æret være Hans Majestæt, admiral Kong Frederik IXs minde.

Efter Chefen for Søværnets mindetale holdt orlogsprovsten en kort andagt, og stabschefen ved Marinestaben oplæste Dronning Margrethes budskab til Forsvaret.

(MST)

Værnepligtig menig i uniformsudvalget

Søværnets Uniformsudvalg er blevet udvidet med en værnepligtig menig, der også får en værnepligtig menig som suppleant. Medlem og suppleant skal være af forskellige indkaldelser af hensyn til kontinuiteten. Den første repræsentant i udvalget er korporalelev B.Andersen fra korvetten BELLONA.

Uniformsudvalgets målsætning er følgende: Uniformsgenstande, som er bestanddele i påklædninger, der alene anvendes på tjenestestedet og under udførelse af særlige arbejdsopgaver, søges udformet og administreret, så praktisk anvendelighed maximeres under hensyntagen til rationel forvaltning og god økonomi. Uniformsgenstande, der anvendes i og uden for tjenesten, søges udformet, så de fremmer et ensartet, præsentabelt, maritimt præg.

Der kan nævnes et par typiske eksempler på afgørelser taget ud fra denne målsætning.

Ved rettelse nr.11 er Søværnets Intendantur Bestemmelse 901 ændret således, at der til sommerskjorte med korte ærmer fremtidig bæres skulderdistinktioner som følger: a) Inden for militært etablisement - på skydesløjfe af kunstsilke (som til blå arbejdsskjorte). b) uden for militært etablisement - på skydesløjfe med guldgaloner på stoftunderlag (som til regnfrakke).

Baggrunden for denne bestemmelse er ønsket om til udgangsbrug fra 1.maj til 30.september at have en sommeruniform med et præsentabelt, maritimt præg samtidig med, at skjorten tillige hele året rundt tilgodeser kravet til en hensigtsmæssig arbejdspåklædning (kontorbrug o.l.), idet den tynde distinktion umiddelbart tillader bæring af jakke, uden at skulderdistinktionen virker generende.

Den nuværende undertrøje med oval halsudskæring uden blå kant indførtes i 1970 som erstatning for undertrøje med firkantet halsudskæring. Efter sommeruniformens indførelse anses den nye trøje ikke at opfylde de krav, man med rimelighed kan stille til uniformens militære snit. Uniformsudvalget har derfor indstillet til Chefen for Søværnet om ændring af trøjen, så den forsynes med blå kant i halsudskæringen og bortfald af ærmerib, så ærmerne bliver løsthængende. (SUU)

Forbedringer på Marinekaserne København

På Marinekaserne København er der skabt - eller under iværksættelse - en række forbedringer af de værnepligtiges arbejdsforhold.

Det er bl.a. opsætning af en alarmklokke på orlogshjemmet, hvorved der skabes mulighed for, at også 1.bølge af brand- og overfaldsberedskabet kan opholde sig på hjemmet. Desuden indrettes der et hobby- og reparationsværksted for motorkøretøjer i en eksisterende gammel garage. De værnepligtige er blevet spurgt om deres interesse for et sådant værksted, og forslaget blev modtaget med glæde.

Endelig skal der indrettes en vaskeplads for private biler og op-sættes en automat med varme drikke. (MST)

Ledertræningskursus

Som omtalt i sidste nummer af Søværnsorientering holdes der to ledertræningskursus ved Forsvarets Kursusinstitution. Det første holdes på Gurrehus i perioden 13.-17.marts og er fortrinsvis for sej-lende chefer. Det andet holdes på Marinestation Lynæs i perioden 17.-21.april for andre chefer.

På de to kurser vil der blive behandlet følgende emner: Tilstand og udviklingstendenser i Søværnet på områderne organisation, materiel, økonomi og personeluddannelse. Der bliver givet orientering om sam-fundsudviklingen, herunder målsætningen for og udviklingen i folke-skolen, ledelsespsykologi, lederskabstræning og organisationsudvikling.

Chefen for Søværnet ser med megen interesse på de kommende kurser og tillægger dem stor betydning. (MST)

Dusør til VÆDDEREN

Inspektionsskibet VÆDDEREN har fået tildelt en dusør på 5.000 kr. for bjærgningen af det færøske skib DORTHEA. Forsikringsselskabet har sendt pengene med en takkeskrivelse.

Inspektionsskibet fejrede både jul- og nytår i Godthåb, idet et planlagt besøg i nytårsperioden i Holsteinsborg måtte opgives på grund af isforholdene i og uden for havnen. Opholdet i Godthåb gav god lejligh-

hed til at slappe af efter en rejse over Atlanterhavet med hårdt vejr.

Nytårsaften blev fejret med en god middag i messer og cafeteria, og kl. 2000 udbragtes en skål for nytåret i Danmark. Det grønlandske nytår blev markeret med festfyrværkeri. (VDRN).

Indland kort

Efter anmodning fra rederiet A.P.Møller har der ved Søværnets Teknikskoles ABCD-kursus været afholdt en række forsøg med brande i containere. De blev overvåret af repræsentanter for erhvervslivet. Rederiet har bedt om, at forsøgene fortsættes med særlig henblik på undersøgelser af større glødebrande.

Bevogtningsfartøjet RAN har ønsket at få en forbindelse med en klasse ved Marstal skole. 1.realklasse B er meget interesseret, og der vil blive skabt kontakt mellem de to parter.

Arkitekt B.Børjeson, Forsvarets Bygningstjeneste, har orienteret Marinestabens personel om Forsvarskommandobygningen, der er under opførelse i Vedbæk. Der blev også gennemgået modeller af bygningen.

Den nye chef for de amerikanske styrker på forsvarsområdet Thule, oberst Michael Navarro, har pr. telex meddelt chefen for Grønlands Kommando, at han har overtaget sin kommando.

Korporaler og menige fra inspektionsskibet VÆDDEREN havde fornylig indbudt et antal menige fra Flådestation Grønne dal til et besøg om bord. Arrangementet blev en stor succes og der skabtes god kontakt mellem de to besætninger.

6 premierløjtnanter (Sø-linien) fra premierløjtnantskursus 1971/72 deltager i øvelse ARMFELT ved 2.jyske Brigade fra 8. til 11.februar.

Udland kort

Den britiske flådes hangarskib EAGLE skal ophugges. Først vil 20-årsdagen i næste måned for den første landing om bord, blive mar-

keret ved, at et fly fra den tid - en Naval Sea Fury, lander om bord. Flyet medbringer filatelistpost, der forsynes med særstempel.

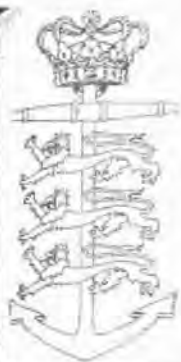
På skibsværftet i Astrakhan ved Volgas udløb i det Kaspiske Hav har man indledt seriebygning af en ny type luftpudefartøjer. Bådene er særligt beregnet til lavvandstand, da de har en dybdegående på kun 30 cm.

Den norske flåde har overtaget det første af fem landgangsfartøjer. Det er REINØYSUND, 550 t, der får til hovedopgave at transportere hærens personel.

Standing Naval Force Atlantic har fået ny chef. Det er den engelske commodore J.D.E.Fieldhouse, der afløser den amerikanske kommandør Raymond W.Allen. Kommandoskiftet fandt sted i Fort Lauerdale i Florida.

Nu har også den tredje svenske isbryder højst kommando med maritim besætning. Det er NJORD, der er gået i arbejde i Bottenhavet.

Thøstrup

SØVÆRNS- ORIENTERING

Søtjenesten er grundlaget for vort virke —

Den 14. januar blev de i alt 20 premierløjtnanter af A-linien, som den 1. november 1971 modtog deres officersudnævnelse på Søværnets Officersskole, præsenteret for Chefen for Søværnet, som på grund af tjenesterejse i udlandet var forhindret i at komme til stede ved udnævnelseshøjtideligheden.

Viceadmiralen indledte en tale til de nyudnævnte officerer med at minde om, at uddannelsen på officersskolen blot måtte betragtes som et almindeligt grundlag for videre tjeneste, og han fortsatte:

"Der vil være et stadigt behov for videre uddannelse under resten af Deres praktiske tjeneste.

En del efteruddannelse vil naturligvis være tilrettelagt på skoler og kurser, men ikke mindst vigtig vil Deres egen stræben efter at erhverve fornøden viden og kunnen gennem selvstudier og praktisk erfaring være.

De skal vide, at vi stiller forventninger til Dem, bl.a. at De med friske ideer og synspunkter bidrager til løsning af tidens problemer — og at De på den anden side med voksende erfaring er med til at sikre kontinuitet i udviklingen.

Som bekendt har vi i Søværnet gennem nogle år arbejdet med in-

terne rationaliseringer, såvel organisatorisk som uddannelsesmæssigt, og betydelige omlægninger er sat i gang.

Udover dette foregår endnu de omlægninger og justeringer, som følger af de nye forsvarslove.

De vil derfor, når De går ud i praktisk tjeneste, finde et Søværn i støbeskeen. Deraf følger, at tjenesteforholdene på en del områder vil have en løsere karakter end normalt.

Helt usædvanlig er denne situation dog ikke, thi den nuværende søværnsordning er den ottende i dette århundrede, og den niende synes under opsejling. På dette felt lærer historien os således, at der til stadighed er behov for tilpasningsevne med det sigte at få det bedst mulige ud af de ressourcer, som stilles til vor rådighed.

Det vigtigste forhold i vor tjenestlige tilværelse er imidlertid de opgaver, som påhviler Søværnet, og disses karakter har vist stor stabilitet gennem tiderne.

Der er her tale om uddannelse, træning og anden virksomhed, som tager sigte på beredskabs- og kampforhold, og der er tale om en række særlige opgaver af samfundsnyttig karakter.

Jeg synes, at De med rette kan være stolte af at tilhøre en tjeneste, som ikke blot er beredt til at bidrage til samfundets beskyttelse i krig, men som også virker til dets gavn i fred.

Vi har et virkeområde, som stort set strækker sig fra Østersøen til havet omkring Færøerne og farvandene ved Grønland, og vore opgaver stiller krav om lederegenskabet såvel som sømandsmæssig og teknisk kvalitet, ligesom der fordres evne til at tåle afsavn under tjenesten om bord.

Jeg vil gerne understrege så kraftigt jeg kan, at det er tjenesten i vore skibe til søs, taktisk såvel som teknisk og administrativt, som er grundlaget for hele vort virke i Søværnet. Det er kendskabet hertil, forståelsen heraf og udbredelse af oplysning herom, som er så vigtigt for, at Søværnet kan få den rette placering i folks bevidsthed og i Forsvaret. Uden grundigt kendskab til denne tjeneste kan vore myndigheder ikke løse de maritime opgaver rigtigt.

Dette må De holde Dem for øje under arbejde og uddannelse - og det vil være lykkeligt, om Deres familie vil forstå og acceptere, at tjenesten til søs er en del - ikke det hele, men en vigtig del - af Deres liv.

Når De gør tjeneste til søs så husk, at Deres skib ikke kun er

materiel, men at det er et væsen - med liv og med sjæl.

Lær det at kende i storm og stille, i indre farvande og i åben sø, uanset om færden går til Sund og Bælt eller til Færøerne og Grønland.

Husk, at skibet skal plejes; thi det skal oftest være rede til indsats på kort varsel, og husk, at det skal se net ud, thi det skal altid tåle at kunne ses som repræsentant for vort land - og altid tåle at ses side om side med andre orlogsmænd.

En vigtig del af skibsplejen er vedligeholdelse af det dyre udstyr, men fuldt så vigtig er omsorg for besætningen - både for dens uddannelse og for dens velfærd.

Også på dette felt får De som hørende til skibsledelsen en stor opgave og et stort ansvar. Løsning af denne opgave og efterlevelse af dette ansvar må i væsentlig grad ske på grundlag af vore samarbejdsregler. Thi det er samarbejdet mellem de enkelte led, som skaber skibets sjæl.

Gør Dem derfor til ét med Deres skib, og virk for, at besætningen gør ligeså.

Det er store fordringer, som fremtidigt stilles til Dem. Nogle vil måske sige "for store"! Men i så fald kan De lade Dem inspirere af Herluf Trolles berømte udtalelse om de gyldne kæder til at sige: "Hvorfor bærer vi gyldne snore og agtes for ledere - efter at have modtaget en god uddannelse? Er det ikke, fordi vi skal påtage os foreliggende opgaver og indfri stillede fordringer?".

Skolen har hos Dem skabt det lederskabsgrundlag, som gør Dem skikket til at indfri disse fordringer - og så håber jeg, at De vil finde glæden ved at skulle bære et ansvar.

Lad mig her kun fremhæve én lederskabsregel, nemlig den, at man kan lære meget af sine forgængere.

Meget af det, som er ydet i fortiden, bygger på principper der er gyldige i dag, så husk, at der er inspiration at hente i "chefens kahyt den høje" - bl.a. hos "Wessel, Juel og Rud og ham med det ene øje".

Værn om de gode traditioner på en moderne måde. Plej kammeratskabet indbyrdes og glæd Dem over gode oplevelser. Hold humøret højt, også i modgang - det er den bedste kur mod sure timer, som uundgåeligt også findes i tilværelsen," sagde viceadmiralen. (MST)

Frirejseordning for værnepligtige

Forsvarsministeriet har meddelt, at der i tilslutning til igangværende forhandlinger med Danske Statsbaner er opnået enighed om, at hvor mulighed foreligger, kan frirejseberettigede værnepligtige frit benytte DSBs rutebiler i forbindelse med rejser til hjemmet. Det kan ske således:

Mellem hjemstedet og den aktuelle jernbaneovergangsstation - eller mellem hjemstedet og tjenestestedet, når rutebilbefordring må anses for den mest praktiske og direkte befordringsmåde.

Som rejsehjemmel benyttes et særligt rejsekort for værnepligtige til DSB-rutebil. Det udstedes af den pågældende værnepligtiges tjenestested som supplement til det udleverede rejsekort for værnepligtige. Kortet påstemples samme udløbsdato, som det ordinære frirejsekort, stamkortets nr., den værnepligtiges personnummer og navn, den udstedende myndigheds stempel og de rutebilholdepladser, hvorimellem kortet skal være gyldigt.

Ordningen er trådt i kraft.

(MST)

Vejrstation Nord lukker

Med udgangen af juli måned lukker Vejrstation Nord i Østgrønland nær Nordostrundingen.

Stationen blev oprettet i 1951 som vejrstation og luftfartskontrolstation. Den har siden da været underlagt Grønlandsministeriet og personel herfra har drevet stationen. Slædepatruljen SIRIUS har siden oprettelsen haft et depot her, og dette depot af forsyninger til slædeholdene, vil blive liggende indtil videre.

Baggrunden for lukning af Vejrstation Nord er økonomiske årsager.

(MST)

273 søredningsaktioner

Søredningstjenesten under Søværnets operative Kommando iværksatte i fjor 273 aktioner for at redde, eftersøge eller assistere nedstødte på søen.

I lighed med tidligere år har der været igangsat en del aktioner,

hvor det ved eftersøgningen ikke har været muligt at konstatere en ulykke. Der har også været flere tilfælde, hvor der er afgivet nødsignal - rød pyroteknik - i situationer, hvor man har været i vanskeligheder, uden der har foreligget en egentlig nødsituation. Søredningstjenesten har derfor indskærpet de internationale regler om afgivelse af nødsignaler.

De 273 aktioner fordeler sig således: Eftersøgning af erhvervsanvendte skibe 8, af lystfartøjer 67, pumpeassistance 12, slukningsassistance 2, bugserassistance 26, evakuering med helikopter 18, med skib 22, lægeassistance 2, evakuering af patienter 25, eftersøgning af fly 2, eftersøgning af personer forsvundet under badning o.l. 26, afblæste aktioner 21 og spildte aktioner 42.

De 273 søredningsaktioner svarer nogenlunde til antallet i det foregående år. (SOK)

Nye skibe til Royal Navy

Ved bygningen af to destroyere af type 42, 4 fregatter af type 21, to tankskibe og to forsyningskibe sikres Royal Navy et ønskeligt tilskud af nye enheder.

Da dette byggeprogram blev offentliggjort udtalte den engelske forsvarsminister bl.a.: "En af de ting som bekymrer mig mest, er den høje levealder for mange af Flådens skibe, heriblandt eskorteskibene, som har en vigtig antiubådsrolle. Den sovjetiske marines antal af skibe er ikke alene vokset, men ekspansionen er foregået i løbet af de sidste år og har medført et større islæt af nyere skibe end vor egen flåde og allierede NATO-flåder.

Det er vigtigt, at også vi får et tilstrækkeligt antal nye skibe. Vore studier af dette problem er sammenfaldende med de løbende vanskeligheder inden for skibsbygningsindustrien og behovet for at tage forholdsregler vil lette på beskæftigelsessituationen ved forskellige værfter. Under disse omstændigheder har regeringen bestemt at fremskynde Flådens skibsbygningsprogram". (MST)

Indland kort

Den 6. internationale helikopterkonkurrence holdes i år fra 6. til 13. juli på Royal Air Station Lee-on-Solent i England. Også i år forventes der dansk deltagelse.

Der føres forhandlinger med DSB om, at der ved en ny "stiv" køreplan på kystbanen tages hensyn til de mange hundrede, der efter værnstabenes udflytning 1. oktober vil være beskæftiget i Vedbæk. Alt udflyttende personel har nu udfyldt spørgeskemaer til DSB.

Marinehjemmeværnets nye uniformer påregnes at tilgå hjemmeværnsregionerne i løbet af foråret. Der er fremstillet 4100 uniformer, og det er meningen, at alle skal have den. De gamle uniformer skal afleveres.

Fyrinspektionsskibet FAROS er begyndt at sejle vand til Christiansø, hvor regnvandslagrene er tømt. Der skal sejles 3.000 t vand til søen og FAROS kan have 100 t med hver gang. Øens beboere bruger 6-7 t ferskvand i døgnet.

I fjor havde Flådestation Frederikshavn 284 udenlandske skibs-anløb, heraf 29 norske, 248 tyske, 3 amerikanske og 4 hollandske skibe.

Den 1. februar aflægger en svensk studiegruppe på 6 officerer besøg ved Kattegats Marinedistrikt. Gruppen besøger også en Ø-klasse kutter.

Udland kort

Amerikanske eksperter mener, at Sovjet er igang med at bygge sit første hangarskib på et værft ved Sortehavet. Det er på 20-30.000 t og udstyret med fly-elevators og tanke til fly-brændstof.

Store mængder tromler med giftige kemikalier er drevet ind på den engelske sydkyst. Flåden er sat ind på at uskadeliggøre tromlerne, der menes at komme fra et spansk skib, som fornylig sank i kanalen.

Den bebudede nedskæring af den svenske flåde rammer ikke alene Karlskrona-værftet, men også Kockums, der netop skulle til at bygge den første af de fem nye A 14-ubåde. Værfterne håber på, at nedskæringsplanerne kan ende med et kompromis på politisk plan.

Verdens længste radarkæde tages snart i brug. Den strækker sig 140 km fra fyrskibet ELBE 1 og helt ind til Hamborg. Der lægges nu sidste hånd på den 11.- og sidste - radarstation i kæden.

Den norske forsvarsminister Alv Fostervoll siger, at velfærdstjenesten både økonomisk og personelmæssigt vil blive styrket. Der kommer snart mere tidssvarende orlovsbestemmelser og Stortinget tager snart endelig stilling til den nye tillidsmandsordning.

Det svenske forsvar har store problemer med 30.000 nye ægyptiske feltskjorter. Skjorterne kryber og sømmene sprænges. Forsvarets Materialverk har fået rabat af den grund, men det har ikke standset de mange klager.

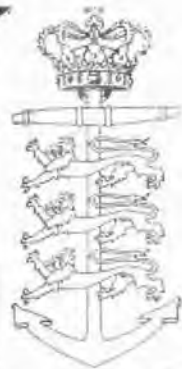
Verdens første glasfiber-armerede krigsskib WILTON er løbet af stabelen. Det er en "minehunter" bygget af Vosper til den engelske flåde. Den har et displacement på 500 t. Skroget er konstrueret i en stålform. Overbygning er bygget op af glasfiberlag imprægneret med polyester. Besætning på 37 mand.

Kongens bisættelse og Søværnet

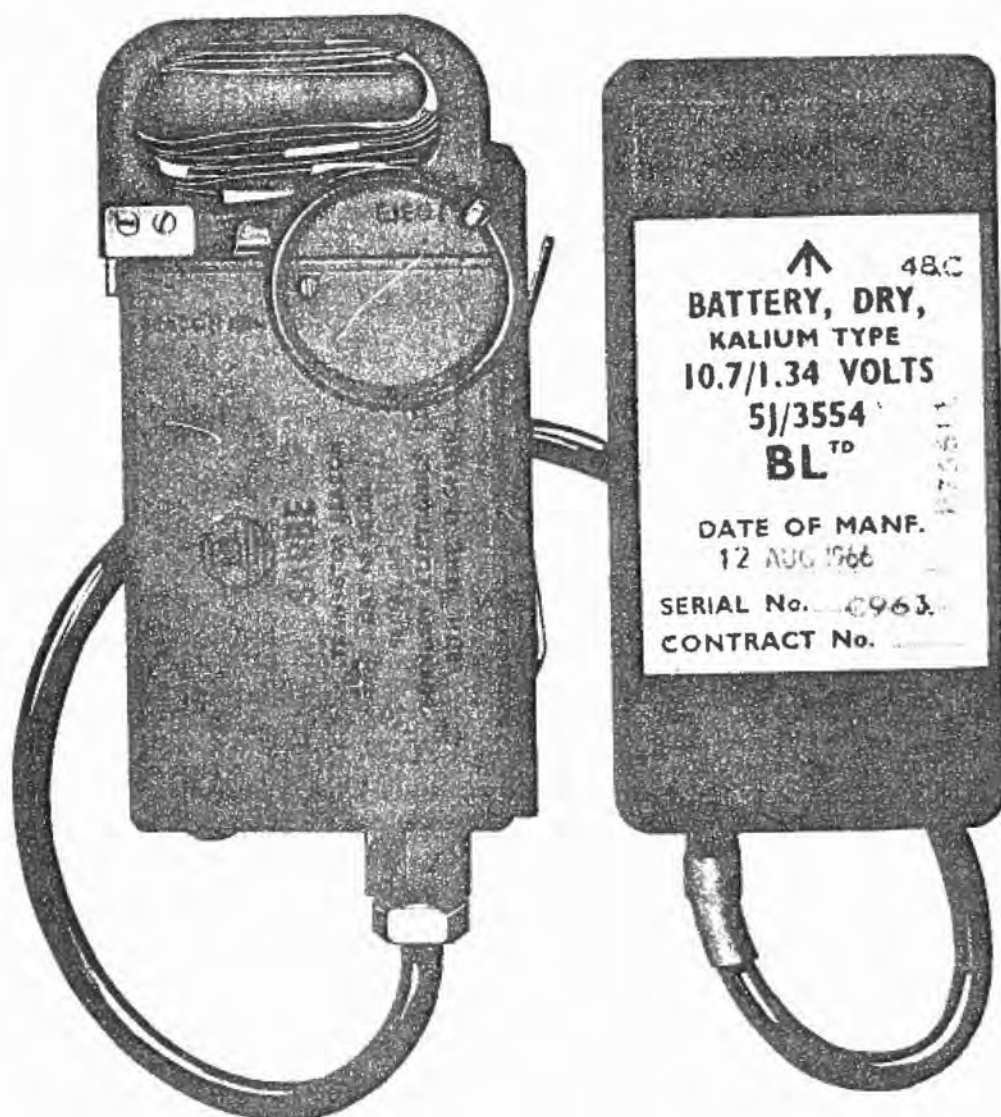
I Kongens bisættelse deltog fra Søværnet kadetter fra Søværnets Officersskole, der paraderede på Christiansborg Slotskirkes trappe, 48 orlogsgaster fra mange tjenestesteder som lavetbesætning, et honnørkommando på 75 og Tamburkorpsen, et bårehold på 12 orlogskaptajner samt 12 kommandørkaptajner og orlogskaptajner som ordensmarskaller i domkirken. Foran denne stod desuden faldrebgaster med vagtchef. Flere af Søværnets tjenestesteder har bidraget med de mange forberedelser, ligesom salut blev afgivet af såvel batteriet Sixtus som flere af Flådens skibe.

I et signal fra Chefen for Søværnet til alt personel, der således har deltaget i ceremoniellet, hedder det, at det har bidraget til en værdig afsked med admiral, Kong Frederik IX.

J. Thøstrup
Thøstrup

SØVÆRNS- ORIENTERING

Nødradiosendere kan spare store beløb

Der har i de senere år fundet en rivende udvikling sted inden for nødradiosenderområdet. Den "gammeldags" nødradiosender, der kræver en ret stor fysisk indsats fra overlevende ved skibsforslis og lignende, må nu anses for fuldkommen forældet. I udviklingen af nye nødradiosendere har det været målsætningen, at gøre disse så små som muligt

samtidig med at rækkevidden af nødsignalerne blev forøget væsentligt. Man har desuden søgt at dække et frekvensområde, der sikrer modtagning på alle verdenshavene.

I samtlige af Søværnets gummiredningsflåder, Flyvevåbnets redningsveste, Draken flyets gummiflåde samt i Flyvevåbnets transportfly anvendes den såkaldte SARBE (search and rescue beacon equipment). Denne nødsender, der i pakket tilstand fylder ca. 12 x 15 cm. og vejer ca. 1100 gr, har en rækkevidde på ca. 100 sømil over for et fly i 10 km højde, 50-60 sømil til et fly i 1000 m højde og til skib - afhængig af antennehøjde og søens tilstand - en rækkevidde på 15-25 sømil.

De lande der afgrænser Nordsøen, har alle inden for værnene standardiseret på denne type nødradiosender. Militærfly har mulighed for at pejle senderen, der transmitterer på nødfrekvensen i UHF-båndet. Desuden har alle amerikanske eftersøgningsfly, der bl.a. dækker Grønland og Island samt det nordlige Atlanterhav, specielt pejleudstyr til denne nødsender. Det kan i denne forbindelse nævnes, at et enkelt fly effektivt kan eftersøge et område som Nordsøen på under 8 timer uanset døgnets tidspunkt.

Set fra et overlevelsessynspunkt må man kunne kræve, at det bedste udstyr på markedet må være til rådighed i en overlevelsessituation.

En naturlig reaktion på den sidste tids skibsforlis, må være at det nuværende nødradiosendermateriels effektivitet og beskaffenhed tages op til revision med henblik på at få mere tidsvarende og effektive nødradiosendere.

En type af senderen ULTRA dækkende såvel HF som UHF båndet har for nylig været grundigt afprøvet af inspektionsskibet HVIDBJØRNEN (se Søværnsorientering nr.47/71). Denne sender har opnået stor interesse i søfartskredse og synes at kunne tilgodese de krav, man måtte stille til en moderne verdensdækkende nødradiosender til vores handelsflåde.

Med baggrund i den eminente dækning SARBE senderen har i Nordsø- og Østersøområdet og de tilstødende farvande, kan det være fristende, at lade indføre den relative billige (ca. 1500 kr.) og meget lille nødsender, i de skibe, der til dagligt besejler disse farvande; der tænkes især her på den danske fiskeflåde. Denne sender findes idag i en forbedret udgave til en ca.-pris af 3100,- kr. Vægten er ca. 3 kg. med op til 4 år mellem skift af batteriet. Senderen vil formentlig i det lange løb kunne spare det danske samfund store beløb. (SVF)

Beundring for Søværnets march

En af tilrettelæggerne af Danmarks Radios fortræffelige reportage fra Kongens bisættelse, redaktør Henning Knudsen, har sendt Søværnet en takkeskrivelse. Den fortjener at blive kendt af alt personale, der deltog i bisættelsen.

Redaktør Knudsen skriver: "Tillad mig at give udtryk for dyb beundring for den måde, Søværnets andel i den kongelige bisættelse blev udført på. Rent bortset fra den sørgelige anledning var det intet mindre end en æstetisk nydelse at se Søværnet marchere. Jeg kan kun lykønske Søværnet med et så storartet resultat af et hårdt stykke træningsarbejde".

(MST)

10-året for Søværnets Kursusinstitution

Tirsdag den 1. februar markeredes 10-året for etableringen af Søværnets Kursusinstitution på Marinestation Lynæs.

Kursusvirksomheden startedes i 1962 i erkendelse af behovet for efteruddannelse af Søværnets befalingsmænd inden for områderne lederskab og pædagogik. Såvel udviklingen i samfundet i sin helhed som den aktuelle situation i Søværnet nødvendiggjorde en ajourføring af uddannelserne inden for disse områder. Som den første opgave afholdtes en række orienteringskurser om den i 1961 indførte nye konstabelordning, for herigennem at give denne en god start i Søværnet. I de følgende år udvikledes en række kurser med sigte på den ledermæssige side af befalingsmandsgerningen eksempelvis arbejdsledelse, instruktionsteknik og mandskabsbehandling.

Lov om samarbejdsregler i Forsvaret gav kursusinstitutionen yderligere opgaver og medførte, at også menige kom til at modtage uddannelse ved institutionen gennem den etablerede centrale talsmandsuddannelse.

I de 10 år Søværnets Kursusinstitution har virket, har i alt 3792 officerer, 2149 befalingsmænd af sergentgruppen, 569 konstabler og menige, 1271 hjemmeværnsfolk og 817 civile deltaget i kursusarrangementerne.

Jubilæet markerer afslutningen på Søværnets Kursusinstitutionens virke som søværns-institution, idet virksomheden pr. 1. januar integreredes med de tilsvarende virksomheder i Hæren og Flyvevåbnet.

(SKI)

Nyt totalforsvarskursus

I slutningen af februar mødes 24 personer: Stabsofficerer fra de tre værn samt ledende personer fra Civilforsvaret, politiet og den øvrige del af det civile beredskab.

De deltager i "Totalforsvarskursus 1972" (21.-25.februar og 13.-17.marts), det femte i en række, og selvom f.eks. en politimester næppe vil titulere en "klassekammerat": Hr. kommandør - og selvom de to måske ikke bruger "gamle dreng", når kurset er slut; så er det dog en erfaring fra de hidtidige kurser af samme art, at deltagerne i løbet af de to kursusuger ikke blot får lært en mængde, men at de tillige får lært hinanden at kende, får skabt eller uddybet en indbyrdes mere uformel kontakt, som er af største værdi i deres fremtidige arbejde inden for det samlede beredskab.

Kurset vil i øvrigt følge de retningslinier, som har været gældende siden 1969. Det administreres som hidtil af Forsvarsakademiet, som i planlægningen støtter sig til Indenrigsministeriets sekretariat for civilt beredskab, til Civilforsvarsstyrelsen og til Rigspolitichefen.

Formålet er for så vidt også det samme som hidtil, nemlig at orientere deltagerne om status og målsætning inden for de mange, stærkt forskelligartede områder, som tilsammen udgør det, der ofte i daglig tale betegnes som "totalforsvaret".

Kursets nærmere indhold undergår derimod visse ændringer og tilpasninger fra år til år, men heldigvis har de for planlægningen ansvarlige ved de hidtidige kursusafslutninger kunnet konstatere en tilstand, som vist fortjener betegnelsen "succes". Indtil videre er den løbende planlægningsopgave derfor stort set begrænset til mere præsentationsmæssige forbedringer, som letter stoffets tilegnelse, samt til de ajourføringer, som altid vil være nødvendige i vort nuværende samfund, hvor udviklingen forløber så hastigt, som tilfældet er.

(SCB)

Ny engelsk søofficers - uddannelse

Der sker store ændringer i uddannelsen af søofficerer ved "The Royal Naval College" i Dartmouth. Fra maj vil uddannelsen blive

afsluttet, før personellet som Midshipmen udsendes til tjeneste i flåden.

Den nuværende ordning indebærer, at det første år tilbringes i Dartmouth, herunder dog ca. 3 måneders praktisk uddannelse i en af fregatterne i Dartmouth øvelsesskibseskadre. I denne periode har betegnelsen "cadets" hidtil været anvendt for eleverne. Efter året på Dartmouth College har eleverne gjort tjeneste i flåden som Midshipmen i et år, hvorefter de sendtes tilbage til Dartmouth som acting sub-lieutenants for at gennemgå yderligere et års akademisk uddannelse.

Den fremtidige ordning, hvor betegnelsen cadets forsvinder, bliver en termin i Dartmouth, og derefter en termin til søs om bord i hjælpeskibet INTREPID, 11.060 t, som erstatter de fregatter, der indtil nu har udgjort Dartmouths skoleskibseskadre. Efter søtræningen gennemgår eleverne endnu to terminer akademisk skoling i Dartmouth. Under hele uddannelsen betegnes de som Midshipmen. Efter uddannelsen sendes de som Midshipmen til tjeneste i flådens skibe for at få erfaring til søs.

Ved at bruge INTREPID i stedet for skoleskibe af fregatstørrelse mener man at opnå fordele, idet INTREPID er forsynet med moderne kommunikationsudstyr og vil kunne indgå i NATO-øvelser.

Hermed ophører i den engelske flåde betegnelsen "cadets", som blev indført i 1843. Før denne tid anvendtes betegnelsen First class Volunteer.

(MST)

Indland kort

"Hæderstegnet for god Tjeneste ved Sæetaten" blev den 29. januar tildelt 43 militære og 45 civile.

Chefen for Grønlands Kommando har inspiceret inspektionskutterne MALLEMUKKEN og MAAGEN. Kutterne blev inspiceret hver for sig med start og tilbagekomst til iskanten ud for Ivigtut.

Den 14. januar foretog en af Søværnets Alouette helikoptere en flyvning til det nye faste fyr ved Sjællands Rev. Landingsplatformen, der er konstrueret til at kunne tage en Alouette, viste sig yderst hensigtsmæssig.

Chefen for Søværnet inspicerer inspektionsskibet HVIDBJØRNEN den 16.februar. Inspektionen finder sted i Sundets nordlige og Kattegats sydlige del.

Flådestation Frederikshavn har haft besøg af elever fra premierløjtnantkursus (IT-personel) og af repræsentanter for totalforsvars-komponenterne i militær region I.

Grønlands Kommandos C-54 fly fløj i december 116 timer på fiskeri-inspektion, farvandsovervågning, isrekognoscering og flyvning af humanitær art. Under flyets ophold i Søndre Strømfjord var temperaturen to gange på minus 45 grader celsius.

Den 1.februar startede et kursus for kommende ubådsofficerer. Det er af 5 måneders varighed, 1 måned i land og 4 på havet. Dette bringer tilgangen af taktiske søofficerer til ubådsvåbnet op på lo inden for de sidste to år.

Udland kort

Den britiske regering vil skærpe og udvide fiskeriinspektionen med torpedobåde og helikoptere, så kontrollen udvides med 50 procent. Hidtil har der kun været ministrygere indsat.

Det norske forsvar overvejer de beredskabsmæssige aspekter ved EDB. Det skal sikres, at vigtige data ikke bliver udslettet, og at EDB i krigstilfælde uden vanskelighed kan erstattes af manuelle systemer.

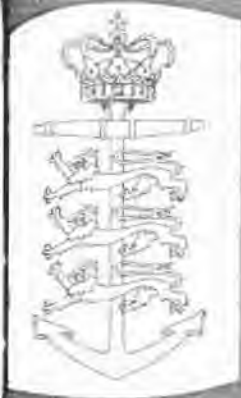
En sovjetisk eskadre på 2 krydsere, 2 destroyere, 1 ubåd og 1 forsyningskib har været på høflighedsbesøg i den syriske havneby Lattakia i over en måned. Det skabte kø af handelsskibe ved havnen, og de omdirigeredes til Beirut, hvor der også opstod skibskø.

Royal Navys forsyningskib DERWENTDALE har landsat hunskildpadden Myrtle på St.Helena. Det sker i et forsøg på at redde kæmpeskildpadderne testudo gigantea, der er ved at uddø. På øen findes formentlig kun én hunskildpadde af arten.

Maltas skibsværft og tørdokker, der i måneder har været lammet af strejke, er atter i gang. Labourregeringen har erstattet den britiske ledelse med et virksomhedsnavn af 3 fra fagbevægelsen, 3 fra regeringen og med en vesttysker som nævnsformand og generaldirektør.

I Norge forestår en oprydning og forenkling i reglementerne, der har bidraget til at skabe problemer i forholdet mellem befalingsmænd og mandskab. Forsvarets Overkommando har udarbejdet en tempoplan for iværksættelse af gennemgribende forbedringer.

S. Thostrop
Thostrup

SØVÆRNS- ORIENTERING

Selvom vi godt kan lide træsko -!

Søværnets Uniformsudvalg har taget Søværnets fodbeklædninger op til en nærmere undersøgelse. Samtidig har Fre-gateskadren iværksat en behovsundersøgelse i eskadrens skibe.

Uniformsudvalget har foreløbig konkluderet, at de udle-verede engangs-skos kvalitet må anses for tilfredsstillen-de, forudsat at de anvendes efter bestemmelserne og ikke bruges under spulingsarbejder o.l., hvor saltvandspåvirk-ningen hurtigt virker nedbrydende. Hovedparten af de sko, der sælges på det danske marked er af tilsvarende type, og Hæren gik i fjor over til at anvende samme model. Udvalget henleder i øvrigt opmærksomheden på den lille folder med praktiske vink om lædersko, der ved indkaldelsen udleveres sammen med hvert par sko.

Uniformsudvalget er enig om at gå ind for indførelse af en fodformet feltstøvlemodel som afløsning for den hid-til brugte søværnsmodel, samt at den bør indgå som special-udrustning. Et forslag om indførelse af træskostøvler er forkastet på grund af de større fordele, der opnås ved at indføre feltstøvlen- bl.a. tilgodeser den kravene til nær-forsvarsuniformering i forbindelse med kampuniform M/58, den korte engelske gamaschetype kan udgå, og man skal frem-tidig kun forvalte én støvletype i Søværnet. I betragtning af det omfattende forsøgsarbejde, som er gennemført med ud-viklingen af Hærens model i læderstøvler, er udvalget gået

ind for, at fremtidige anskaffelser i Søværnet skal koordineres med Hæren under anvendelse af samme model. Beholdningen af den nuværende model søges opbrugt, idet Hærens model først introduceres ved tjenestesteder, hvor kampuniform M/58 normeres.

Det er udvalgets opfattelse, at træsko ikke - på trods af disses åbenbare popularitet hos den enkelte bruger - ud fra sikkerhedsbestemte og funktionelle kriterier kan betragtes som værende egnede til militært brug, idet træskoene ikke sidder fast på foden og ikke yder nævneværdig beskyttelse mod nedfaldende genstande. Som erstatning for træsko er foreslået indført sikkerhedssko, der antagelig i højere grad vil kunne tilgodese kravene. Det kan nævnes, at Undervandsbådseskadren har oplyst, at det ved statiske målinger har vist sig, at den støj, som frembringes under neddykket sejlads af personel i træsko, er uacceptabel stor, hvorfor det er forbudt fremtidig at benytte træsko i ubåde. Eskadren har som alternativ peget på muligheden for indførelse af særlige flyvestøvler til alt personel.

For at få en tilbundsgående vurdering af spørgsmålene omkring Søværnets fodbeklædninger, er Teknikinspektøren og Våbeninspektøren anmodet om at lade sig repræsentere i et underudvalg, idet navnlig spørgsmålet om indførelse af sikkerhedsfodtøj som specialudrustning ønskes behandlet her. De to inspektører er anmodet om at opstille kriterier for bæring af sikkerhedsfodtøj og foretage en geografisk afgrænsning gældende for såvel skibstjeneste, som f.eks. værkstedstjeneste på landinstitutioner. (SUU)

Bygning af de nye torpedobåde

Forsvarsministeriet har bemyndiget Forsvarskommandoen til at iværksætte bygning af skrog m.v. til torpedobådsprojektets 1. og 2. serie ved Frederikshavn Værft og Tørdok A/S til et samlet beløb af 105,5 millioner kr.

Forsvarskommandoen har anmodet Søværnets Materielkommando om at optage forhandlinger og afslutte kontrakt med skibsværftet om bygning af 8 skrog m.v. til torpedobådsprojektet. (MST)

Stadig mange farlige genstande

Søværnet tager sig stadig af mange farlige genstande. Minedepot Grelshedes mineuskadeliggørelseshold havde i oktober kvartal 42 udrykninger, heraf 26 efter farlige og 16 efter ufarlige genstande.

Mineudrykningerne har bl.a. omfattet 1 flyvebombe, 1 mortergranat, 1 håndgranat, 7 marine marker, 5 nødsignaler, 3 nødraketter, 3 nødblus, 10 røgbøjer, 3 Holmes blus, 1.400 stk. håndvåben-ammunition, 1 øvelsesmine, 1 del af en syrehornsmine, 1 topplade til et mineanker, 3 mineankre, 1 attrapmine, 1 minestrygningsflyder, 1 skæredrage med mekanisk kniv, 1 øvelsesdydbombe, 1 hedgehodge-projektil, 2 sonarbøjer og 1 trykluftflaske.

Grelshede-holdet kørte 7.000 km og sejlede også med orlogskuttere.

Minedepot Dråbys mineuskadeliggørelseshold havde i samme kvartal 18 udrykninger. De omfattede bl.a. uskadelliggørelse eller hjemtagelse af 33 markeringsblus, 10 detonatorer, 4 raketter, 7 floats, 1 registreringbøje, 1 sonarbøje og en del håndvåbens-ammunition og fyrværkeri.

Dråby-holdet kørte godt 4.000 km og sejlede ligeledes med orlogskuttere.

(FLS FRH)

Søværnets march - teknisk beskrevet

I sidste nummer af Søværnsorientering bragte vi en tak fra redaktør Henning Knudsen, Danmarks Radio, for Søværnets udmærkede indsats ved Kongens bisættelse. Det var ikke tomme ord. I radiohuset har man talt meget om Søværnets præcise march.

I et brev til Marinestaben har Henning Knudsen redegjort for den tekniske baggrund for den rosende hilsen, som vi med hans tilladelse bringer et uddrag af:

"Fjernsynets transmission af det marcherende træk-kommando gav anledning til et par observationer, som her videregives til Søværnets overvejelser.

Ved transmissioner, hvor "aktionen" som ved marchen fra Christiansborg Slotskirke til Hovedbanegården er udstrakt over 1600 m, vil TV søge at dække hele strækningen. Men da man ikke har et tilstrækkeligt antal kameraer, anvender man i stedet kameraer, udstyret med objek-

tiver med ekstremt lange brændvidder. Disse linser har, som de fleste amatørfotografer har iagttaget, en tendens til at komprimere billedet i dybden. Når man bruger disse kameraer mod marchkolonner skråt forfra, vil billedet næsten altid understrege de mikroskopiske småfejl, som man aldrig vil opdage, når man iagttager kolonnen i en ret vinkel.

Årsagen er naturligvis den omstændighed, at lyden fra f.eks. et orkester altid vil nå første geled i kolonnen tidligere end sidste geled. Det drejer sig kun om mikro-sekunder, men det er nok til, at et TV-billede fra et zoom-kamera vil afsløre en slags bølgende bevægelse ned gennem marchkolonnen - en bevægelse, som simpelthen er lydens forsinkelse. På tilskueren ved et TV-apparat bliver virkningen endnu kraftigere, fordi lyden fra orkestret transmitteres via mikrofon og sender til modtager hurtigere ad elektrisk vej, end den når bagerste geled ad almindelig akustisk vej.

Fænomenet kunne iagttages ved ceremonielle lejligheder som f.eks. præsident John F.Kennedys begravelse i Washington D.C. og ved Winston Churchills begravelse - og det var også tilstede i TVs billeder ned gennem Algade i Roskilde. Naturligvis marcherede Kongens jyske Fodregiment i takt, men bølgebevægelsen gennem gelederne var helt tydeligt tilstede - sandsynligvis fordi lyden fra orkestret blev kastet tilbage flere gange mellem husene i den smalle gade.

Det var imidlertid en kendsgerning, at Søværnets marchkolonner ikke var ofre for denne forsinkelses-effekt - og bortset fra begejstringen over den perfekte march fra en værnsgren, hvis styrke normalt ligger på andre felter, har det været interessant at spekulere over årsagen.

For mig synes det som om lyden fra trommerne i Tamburkorpset er langt lettere at definere for en marchkolonne - dels fordi de er klart afstukne, men også fordi de er modsætning til orkestermusik er lavfrekvente og praktisk taget uden efterklangstid.

I hvert fald: Afviklingen af Søværnets deltagelse savner efter min mening sidestykke". Skriver redaktør Knudsen.

I et læserbrev i Berlingske Tidende den 2.februar skriver den britiske major W.E.H.Spicer bl.a.: - "Jeg er tidligere major i den britiske hær med 32 års erfaring fra deltagelse i parader, officielle marcher og tattoos. Jeg vil gerne udtrykke min beundring for Danmarks væbnede styrker for den overordentlig dygtige måde, på hvilken de militære afdelinger udførte deres opgaver under Kongens bisættelse. Det hele var en imponerende ceremoni, hvis lige kun kunne være gennemført i mit

eget land. Og Royal Navy ville have fundet det svært at overgå de danske gaster, som udgjorde kanonlavettens to kommandoer". (MST)

Kanonlavetter ved bisættelser

Ved Kong Frederik IX bisættelse blev kanonlavetten med kongens bære trukket af 48 orlogsgaster.

Denne smukke måde at hædre en afdød på er ikke tidligere brugt her i landet, og i øvrigt er skikken ikke så forfærdelig gammel. Den anvendtes første gang i 1901 i forbindelse med den engelske dronning Victoria's bisættelse. Dronningen var død på Osborne og overførtes herfra med jernbane til Windsor. Udenfor jernbanestationen holdt en kanonlavet forspændt med heste. Da båren var anbragt på lavetten og skulle køres til kapellet på Windsor Slot, blev to af hestene så urolige, at de sprængte seletøjet. På ordre fra prins Louis af Battenberg gik menige fra det øreskompagni af den engelske marine, der var opstillet uden for stationen, hen, spændte hestene fra og trak lavetten det sidste stykke til kapellet.

I England har skikken senere været anvendt ved kongebegravelser og sidst ved Sir Winston Churchill's begravelse. (HIS)

83 i radio- og signalkonkurrence

I Søværnets radio- og signalkonkurrence 1971 deltog 83 mand, hvilket var en glædelig fremgang i deltagerantallet på 25 procent i forhold til året før.

4 af deltagerne opnåede et pointstal, der berettigede dem til præmiering, men kun én opfyldte samtidig minimumskravene i alle tre discipliner - sending, modtagning og teori - for tildeling af udmærkelsetegn. Det var korporal F. Rasmussen, minelæggeren SJÆLLAND, der opnåede et bronzemærke.

Holdkonkurrencen blev vundet af korvetten BELLONA, hvis 7 deltagere modtog bogen "Billeder af Danmarks historie" af forfatteren Palle Lauring.

Bøgerne var indkøbt for et beløb stillet til rådighed af Forsvarets Oplysnings- og Velfærdstjeneste. Bogens i forvejen smukke indbinding præget med konkurrencens data i guldtryk vil være en værdifuld erindring om en særlig indsats ydet under tjeneste i Søværnet. (SIS)

Indland kort

Udstillingen "Både i Forum" er i år henlagt til såvel Forum som Bellacentret. Søværnet er repræsenteret med en stand i Forum. Chefen for Søværnet er udstillingens protektor.

Grønlands Kommando har udsendt en bestemmelse om jævnlig kontrol ved Flåderadio Grønnedal af sejlede enheders pejlemodtagere og radarer. Det er af hensyn til søredningstjenestens effektivitet.

Den årlige Nijmegenmarch finder sted 18. til 21. juli. Udgifterne afholdes af deltagerne selv og der kan ikke meldes orlov for fastansat personel. Eventuel deltagelse må afskrives som ferie.

Der har meldt sig en køber til Masnedøfortet med det 46.000 kvadratmeter store areal. Køberen vil anvende området til rekreative formål. Finansudvalget vil tage stilling til salget i nær fremtid.

Centralforeningen for fagorganiserede arbejdere under Forsvarsministeriet holder kursus for foreningens tillidsmænd ved forswarets tjenestesteder i Jylland den 24. og 25. marts. Det sker på Skive Kaserne.

I anledning af Godhavns 200 års jubilæum næste år vil Grønlands Kommando skænke byen et mindeanker i form af et gammelt, istandgjort stokanker. Tilbud er fremsat i samråd med landshøvding N.O. Christensen og Chefen for Søværnet.

Udland kort

Den svenske forsvarschef fraråder, at de fire centrale militære stabe og Forsvarets Materielverk flyttes fra Stockholm. Det vil koste 150-250 mill. kr. i investering, mindske effektiviteten, øge driftsudgifterne og kræve 10-15 % mere personel. De tre værnschefer deler denne opfattelse.

I næsten 15 timer drev ubåden U 12 herreløs rundt i farvandet ved Borkum. Båden, der fornylig kolliderede med et sovjetisk skib i

Østersøen, skulle på værft, men rev sig løs fra to af den vesttyske flådes bugserbåde.

Den norske flådes skoleskib HAAKON VII har indledt et togt til Mellemamerika. Undervejs besøges bl.a. Funchal, La Guaira, Jamaica og Bermuda. Foruden besætningen på 113 er 34 kadetaspiranter om bord.

Radiofyrene i Kanalen og Doverstrødet moderniseres efter 20 års tjeneste. Det er et led i et nyt radiofyr-net, der efter aftale med Frankrig, Belgien, Holland og Vesttyskland træder i kraft onsdag den 12. april kl. 1900.

Den engelske ubåd RESOLUTION skal til Port Canaveral i USA for afprøvning af Polaris-systemet. Der er to komplette besætninger med, og opholdet vil vare en månedstid. Halvvejs på togtet bytter besætningerne plads.

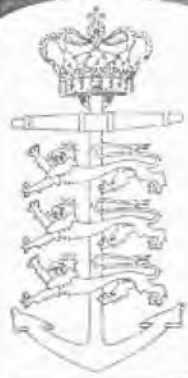
Sovjet har søsat sit første containerskib SESTRORETSKY. Det indleder en serie på 20, der skal leveres under den nuværende femårs-plan.

Den historiske britiske kanønbåd EXCELLENT fra 1891 er udbudt til salg i Dover. Den deltog aktivt mod Boxer-oprøret i Kina, men har i de senere år fungeret som flydekran i Dover.

General H.F. Zeiner Gundersen har afløst admiral Folke H. Johansen som norsk forsvarschef. Admiralen har været forsvarschef siden 1964.

E B

E. Jørgensen
Kommandør
Stabschef ved Chefen for Søværnet

SØVÆRNS- ORIENTERING

Søværnets Flyvetjeneste gennem 10 år

Den 1.februar kunne Søværnets Flyvetjeneste markere 10 års dagen for sin oprettelse. Det var beslutningen om at de fire inspektionsskibe af HVIDBJØRNEN-klassen skulle udstyres med helikopter til hjælp ved inspektions-, - stations - og redningstjenesten ved Færøerne og Grønland, som fremkaldte behovet for denne tjeneste.

De tanker, der førte til, at Søværnet atter skulle komme til at operere med luftfartøjer, fik støtte på nok så tragisk en baggrund. I januar 1959 forliste grønlandsskibet HANS HEDTOFT og i den anledning nedsatte den daværende regering et udvalg med repræsentanter fra både Søværnet og den civile skibsfart, og med viceadmiral A.H.Vedel som formand. Udvalget havde som kommissorium at finde frem til forbedring af skibsfartens sikkerhed i grønlandske farvande. Det fremgik af den betænkning, som udvalget afgav, at skibsfarten i højere grad kunne sikres

såfremt der til stadighed var et til to redningsskibe stationeret ved Grønland, samt at det ville være en fordel, såfremt disse skibe var helikopterbærende. Dette harmonerede med kravene om en mere effektiv fiskeriinspektionstjeneste ved Grønland og Færøerne, der opstod som følge af, at det tidligere skibsmateriel var både utilstrækkeligt og forældet.

HVIDBJØRNEN-klassen blev en realitet, og Marinens Flyvevæsen genopstod - ganske vist i betydelig ændret udformning - som Søværnets Flyvetjeneste den 1. februar 1962. I løbet af de følgende 3 år leveredes fra Frankrig 8 Alouette III helikoptere. Søværnets Flyvetjeneste blev en integreret del af Flyvevåbnets redningseskadrille 722, idet piloterne rekrutteredes fra Søværnets linie og reserve; medens de nødvendige teknikere stilledes til rådighed af Flyvevåbnet. Et nødvendigt og inspirerende samarbejde opstod imellem Søværnet og Flyvevåbnet til stor gavn for den operative og faglige udvikling, Søværnets Flyvetjeneste har gennemgået i de forløbne 10 år.

Valget af Alouetten til denne tjeneste har vist sig heldigt. Til trods for at det meste af flyvningen foregår under hårde flyvemæssige forhold, har Alouetten vist at kunne klare de pålagte opgaver. Over hundrede mennesker er i årenes løb blevet reddet, og Alouetten har ved sin stadige tilstedeværelse ved Grønland og Færøerne givet en øget sikkerhed for hjælp til mennesker, der lever isoleret i udsteder og bygder.

I det sydlige Danmark deltager hjemmeværende Alouette-fly i Søværnets daglige tjeneste. I et stadig stigende omfang ydes assistance til de maritimt betonedede statslige etater, der herigennem på en naturlig måde får effektiviseret deres tjeneste.

Med hensyn til helikoptertyper er der i de sidste 10 år sket en rivende udvikling. Helikopterens ydeevne er i dette korte åremål mere end fordoblet, og det er derfor naturligt allerede nu at pege på en afløser. Denne bør bl.a. kunne flyve fra inspektionsskibene såvel dag som nat under vejrforhold, hvor sigt og skyhøjde tidligere har begrænset flyvemuligheden i betydelig grad.

Overgangen fra Sikorsky helikopteren S 55 til den nuværende store redningshelikopter af typen S 61, inden for Flyvevåbnets redningstjeneste var skelsættende. Det kan med sikkerhed hævdes, at en lignende overgang for Søværnet fra den nuværende Alouette helikopter til en udviklet ny type, vil blive lige så skelsættende til gavn for løsnin-

gen af inspektionsskibenes opgaver ved Grønland og Færøerne såvel som i hjemlige farvande. (FLV)

Kvindelige konstabelelever fordelt

Der er nu foretaget en fordeling af Søværnets første kvindelige konstabelelever.

Fjernskriverpersonellet fordeles med 6 til Flåderadio Frederikshavn, 3 Flådestation Frederikshavn, 4 Marinestation Rytterknægten og 7 til Flådestation Korsør. Sanitetspersonellet fordeles med 3 til Flådestation København, 2 Flådestation Frederikshavn, 2 Flådestation Korsør og 2 til Søværnets Eksercerskole.

De kvindelige konstabelelever møder den 19. april på Søværnets Eksercerskole og skal der gennemgå grundskole og forskole så vidt muligt på lige fod med de mandlige elever. Den 14. juli tilkommanderes de Søværnets Konstabelskole for at uddannes efter uddannelsesplanen for konstabler af operatørlinien og desuden skal specialuddannelse i fjernskrivning og sanitet gennemføres.

Tilkommandering af eleverne til tjenestestederne finder sted den 13. oktober. For fjernskriverpersonellet til flådestationerne i Frederikshavn og Korsør vil det være nødvendigt at give en supplerende uddannelse i optisk signalering, fordi kvinderne her afløser værnepligtige korporaler, der hidtil har løst denne opgave.

De 3 befalingshavende fra Kvindeligt Marinekorps gennemgår for tiden sergentuddannelse på Søværnets Sergent- og Reserveofficersskole. De ventes udnævnt til sergenter den 29. marts og tilkommanderes Søværnets Eksercerskole for at assistere ved tilrettelæggelsen af uddannelsen af konstabeleleverne. De kvindelige sergenter følger holdet til Søværnets Konstabelskole og skal samtidig med tilsynsvirksomheden begynde en specialuddannelse ved Søværnets Taktikskoles Kommunikationskursus med henblik på senere anvendelse som instruktører i fjernskrivning og meddelelsetjeneste.

De tjenestesteder, der får tilkommanderet kvindeligt stampersonel, skal senest den 31. marts 1973 indsende rapport til Chefen for Søværnet om uddannelsen, anvendelsen og underbringelsen, så de indhøstede erfaringer kan tages i betragtning for det næste hold kvindeligt stampersonel. Tjenestestederne skal også overveje, om der allerede nu kan peges på andre tjenestestillinger, hvor kvinder kan afløse mandligt

stampersonel eller værnepligtige korporaler.

(MST)

Uddeling af svendebreve

11 marineoverkonstabler (MS(T)) indkaldt i 1966 har afsluttet deres tjeneste i Søværnet med aflæggelse af svendepreve som skruestiksarbejder.

Bedømmelsen af de udførte svendestykker, som foretages af civile skuemestre, resulterede i, at 4 af svendestykkerne bedømtes til "vel udført" og 7 til "særlig vel udført". 2 overkonstabler opnåede den højeste bedømmelse, nemlig 40 point i 4 karakterer.

Den højtidelige overrækkelse af svendebrevene fandt sted i værkstedskursets spisesal i overværelse af forældre og repræsentanter fra civile og militære myndigheder samt kursets lærerstab og faste personel.

Det er kursets agt at indsende 5 af de udførte svendestykker til Bedømmelseskommisionen for Københavns Smedelag for en eventuel medaljetildeling som anerkendelse for vel udført svendepreve og god opførsel i læretiden.

(TKS)

Lørdagstjeneste/frihed i værnene

Forsvarskommandoen har nedsat en arbejdsgruppe med repræsentanter fra Forsvarsstab, værn og korps med henblik på at udarbejde forslag til fremtidige retningslinier for lørdagstjeneste/frihed.

Det er Forsvarskommandoens hensigt - efter Forsvarsministeriets godkendelse af retningslinierne - at udsende disse som en Forsvarskommandobestemmelse, der i muligt omfang også vil omfatte gældende bestemmelser for friheder, tjeneste- og arbejdstid.

(MST)

Indland kort

Det har i længere tid været praksis, at skibe og fartøjer under Grønlands Kommando ved anløb af byer og bygder kontakter lokale fiskere for bl.a. at indhente oplysninger om fremmede fiskere i grønlandske farvande m.v. Sidst har inspektionskutteren MAAGENS chef haft møde med fiskerne i Kangamiut.

Det halvårlige nordiske forsvarsministermøde holdes 3. og 4.maj i Stavanger. Ministrene skal bl.a. drøfte den nordiske indsats med FNs fredsbevarende styrker.

Under sejlads i grønlandske farvande natten mellem 15. og 16. januar slog en flok kongeedderfugle sig ned på inspektionsskibet VEDDEREN. Der var 2-300 fugle, men en del blev kvæstet og måtte aflives.

Den 16. og 17.februar holdtes møde mellem talsmændene fra de tre værn på Odense Kaserne. Der drøftedes bl.a. uddannelse, lands-talsmandsordning, soldaterløn, beredskabserdning og kostordning.

Chefen for Søværnet har tiltrådt en anmodning fra Flyvevåbnet om, at der kan optages 6 radiooperatører fra Flyvevåbnet på Søværnets Taktikskoles Kommunikationskursus med henblik på erhvervelse af offentligt radiotelegrafistcertifikat.

Den 4.februar blev Alouette-helikopter nr.1.000 færdig på fabrikken i Frankrig. Alouetten har ikke ændret udseende i årenes løb, men den har i dag en stærkere gearkasse og en mere økonomisk motor. Den er blevet eksporteret til 56 lande. Pris i dag er ca. 1 million kr.

Forsvarsakademiet har planlagt en studierejse for "Stabskursus for Søværnet" til myndighederne i Karup den 22. og 23.marts. I rejsen deltager kursuslederen, tre kursusofficerer og 14 elever.

Udland kort

De norske fregatter OSLO, BERGEN, TRONDHEIM, STAVANGER og NARVIK skal i 1973-74 udstyres med NATO Sea Sparrow-missiler og norske Penguin-raketter. I forvejen er de armeret med norske Terne-raketter. Desuden får skibene ny radar og nyt måludpegningssystem.

Den svenske forsøgsordning med indførelse af "Mellansl" i forsvarrets kantiner prøves nu 80 steder. Kun 2 flyvestationer og Flådens skibe, omfattes for tiden ikke af ordningen. Der synes at være færre

drukkenskabs-førseelser, men resultaterne af undersøgelserne er endnu ikke færdigbehandlet.

Sovjet har bygget en meteorologisk robotstation M-107, der kan indsamle data vedr. temperatur, barometertryk, dis, tåge m.m. Den kan med en energikilde af Beta-C isotoper fungere en halv snes år uden pasning.

Sovjet har netop leveret Cuba to patruljebåde af OSA-klassen. De er udstyret med 4 Styr-missiler og kan gøre en fart på ca. 35 knob. De skal afløse nogle af de 18 ældre både af KOMAR-klassen, som blev leveret til Cuba i 1960.

Sovjet bygger nu isbrydere til floder og kanaler, så sejladsen kan holdes igang selv om isen bliver op til 60 cm tyk. Det vil betyde en udvidelse af godskapaciteten med 25 pct. Desuden indføres der snart EDB-styring af trafikken på de indre vandveje.

USA og Grækenland er blevet enige om, at der oprettes en base for den 6. amerikanske flåde i Piræus. Mindst et hangarskib og flere hjælpeskibe får permanent base i Piræus, og det betyder, at 3.500 amerikanere besætter sig i byen.

Royal Navys hydrografiske departement har publiceret den første undervands-håndbog. Den giver en række oplysninger om klima, strøm, sø og detaljer om vrage, der ikke kan læses på søkortene.

Thøstrup

SØVÆRNS- ORIENTERING

Stadig miner fra 1.verdenskrig – !

Søminer lever længe. Mere end et halvt hundrede år efter 1.verdenskrigs afslutning dukker der stadig miner op fra den tid. Minørerne har således uskadeliggjort en amerikansk mine af typen US Mark 6 på den jyske vestkyst. Minen er produceret under 1.verdenskrig og stammer sandsynligvis fra den spærring, der dengang blev udlagt mellem Norge og Shetlandsøerne.

Søværnets Våbeninspektør har netop udarbejdet en redegørelse for den humanitære virksomhed i 1971.

Mineuskadeliggørelsestjenesten har uskadeliggjort 10 søminer, 8 torpedoer, 28 flybomber, 1 landmine, 18 granater, 6.000 stk. håndvåbenammunition, 39 detonatorer, 425 pyrotekniske genstande, 27 dele af miner, 25 granater med giftgas, 2 dydbomber, 4 mineladninger og 111 bøjer og paravaner.

Mineuskadeliggørelsesholdene har kørt 62.000 km og der er til personalet udbetalt 5.503 kr. for uskadeliggørelse. Til findere af miner m.m. er der udbetalt 6.113 kr., godtgørelse til fiskere for tabt ar-

bejdsfortjeneste 1.570 kr. og til erstatning for fiskeredskaber 119.915 kr.

Holdene har desuden deltaget i rydningen af ammunitionsområdet i Kalø Vig; ydet dykkerassistance til politiet, rensede strande for sprængfarligt materiel, undersøgt beholdere med giftigt eller sprængfarligt indhold og udlånt værktøj og apparatur til den vesttyske ammunitionsrydningstjeneste.

Ministrygereskadren har minestrøget en 1.000 m bred rute fra Hals Barre ankerplads til Læsø Rende fyrbåke for at afkorte sejladsen til Limfjorden. I tilslutning hertil er der minestrøget en N-S sydgående rute til skæring med rute 38. I alt blev der i årets løb minestrøget et område på 11,8 kvadratsømil svarende til ca. 40 kvadratkilometer. Den udsejlede distance under strygningen udgjorde ca. 3.570 sømil. Ingen søminer blev aktiviseret under minestrygningen.

Dykkerkursus Nyholm deltog i 3 tilfælde i eftersøgning af forsvundne personer og i 1 tilfælde efter tyvekoster. En sportsdykker blev behandlet for formodet dykkersyge. Desuden er der holdt 15 foredrag for civile sportsdykkerforeninger og givet erhvervsorientering til 5 besøgende skoler.

Frømandskorpset har 5 gange eftersøgt forsvundne personer og i 9 tilfælde forsvundne genstande.

Under Grønlands Kommando har der været 15 patientevakueringer og 17 eftersøgninger. Færøernes Kommando har haft 16 patientevakueringer og 17 søredningsaktioner.

Billederne viser Søværnets minører, der uskadeliggør en tysk afstandsmine fra 2.verdenskrig. (VBI)

Tandlægehjælp til slædepatruljen

To medlemmer af slædepatruljen SIRIUS blev for nylig ramt af svære tandsmerter. Da det ikke var muligt på stedet at behandle tænderne, rapporterede slædeholdet hjem, at tandlægehjælp var nødvendig.

Lederen af Holmens Tandklinik, reservetandlæge F.Prætorius, fløj til Station Nord med Flyvevåbnets transportfly. Trods vintermørket og minus 41 graders celsius var det muligt at lande på den snedækkede landingsbane. Tandlægen gik omgående i gang med behandlingen af de to lidende patienter. På Station Nord er der en lille interimistisk tandklinik, men reservetandlægen havde selv rigeligt udstyr med.

Den ene patient måtte ikke mindre end $3\frac{1}{2}$ time i tandlægestolen, mens den anden kunne klare behandlingen på en halv times tid.

Det er første gang, det har været nødvendigt at sende en tandlæge til Nordøstgrønland. Før slædepatruljens medlemmer rejser hjemmefra, gennemgår de et omfattende og langvarigt tandeftersyn. Det er så grundigt, at alle tvivlsomme visdomstænder fjernes og de fleste plomber udskiftes. Opsendelsen af en tandlæge er derfor en sjælden begivenhed.

(MST)

Trapezjolle skænket Søværnet

En af de trapezjoller, der var udstillet på bådudstillingen i Forum er blevet foræret til Søværnet. Giveren er en tidligere orlogsgast, der gerne vil give udtryk for sin veneration for flåden. Jollen, der har en værdi af godt 9.000 kr., vil blive udstationeret ved Søværnets Konstabelskole. Det bliver Søværnets trapezjolle nr.22.

Fabrikken Monark-Crescent AB har tilbudt Søværnet gratis og uden forbindende at låne en Monark 44 kølbåd. Den var også udstillet på bådudstillingen, hvor Søværnet med tak modtog tilbuddet. Chefen for Søværnet har bestemt, at den i låneperioden, der udløber den 31.august, skal afprøves ved Søværnets Eksercerskole. (MST)

Stabskursus til Norge og Sverige

Forsvarsakademiet har atter i år planlagt en orienteringsrejse til Norge og Sverige for "Stabskursus for Søværnet".

Besøget i Norge finder sted fra 17. til 21.april. Kursusofficererne og de 14 elever skal bl.a. besøge Håkonsvern, Bodø flystation og AFNORTH. Desuden vil man gerne besøge Kongsberg Våbenfabrik, hvis det kan arrangeres.

Besøget i Sverige er planlagt som en fællesrejse med "Stabskursus for Intendanturofficerer" i dagene 3. til 5.maj. Det sidste kursus, der også tæller ledere og 14 elever, vil gerne besøge Försvarets Materielverk, Forsvarsstaben og Intendanturförvaltningsskolan" Stabskursus for Søværnet" ønsker som sidste år at besøge Marinestaben og Militärhögskolan.

(MST)

Nyt uddannelsesmønster

Som et led i det igangværende omskolingsprogram for officerer af B-linien vil der for personel af tjenestegrene, hvortil der for fremtiden ikke uddannes officerer af B-linien, blive tilrettelagt et særligt uddannelsesmønster. Det vil bl.a. tage hensyn til hver enkelts tidligere uddannelse og tjeneste.

Således har to løjtnanter af radiotjenestegrenen nu påbegyndt en uddannelse, der omfatter sejlads i ca. 6 måneder med henblik på oplæring i dækstjeneste, gennemgang af styrmandsuddannelse på Københavns Navigationsskole i 18 måneder samt gennemgang af sekondløjtnantskursus ved Søværnets Officersskole.

Oplæring i dækstjeneste finder sted i minelæggerne SJÆLLAND og FALSTER.
(MST)

Stramning af amerikansk rekrutuddannelse

Den amerikanske hær har i det sidste årstid - for at fremskaffe et tilstrækkeligt antal frivillige med henblik på værnepligtens afskaffelse fra juli næste år - forsøgt at mildne den grundlæggende militære uddannelse. Det skete bl.a. gennem afskaffelse af en række disciplinskabende forholdsregler såsom samlet udpurrring, daglige mønstringer samt gennem mere beboelige sove- og opholdssale. Desuden er den militære tone og tiltaleform blevet søgt "civiliseret".

Forholdsreglerne er iværksat af Pentagon og føres primært ud i livet på den største af de 6 amerikanske eksercerskoler, Fort Monroe i staten Virginia. Her gennemgår rekrutterne en 8 ugers uddannelse, men forholdsreglerne søges nu revideret, så at træningsprogrammet strammes og de disciplinskabende elementer - herunder genskabelse af mere primitive sove- og opholdssale samt fjernelse af de forsøgsmæssigt opstillede ølautomater i beboelsesrummene - genindføres.

Samlet udpurrring og mønstringer forbliver dog ude af brug, men til gengæld udvides antallet af gymnastiktimer, og løb og armbøjninger kommer til at indgå hyppigt i dagens prægrampunkter.

En hidtil fulgt tendens til at uddanne rekrutterne gennem film og foredrag vil blive afløst af metoder, der kræver rekruttens egen aktive deltagelse. Han vil dels få lejlighed til at håndtere det materiel, han

tidligere kun så, og dels til at røre sig i stedet for at sidde stille i en foredragssal. "Vise-forklare-øve" princippet er således ved at vinde indpas i det amerikanske træningsprogram.

Træningsprogrammet vil i fremtiden også omfatte udvidet undervisning i forskellige våbentyper og ikke blot som nu i M 16-geværet, idet Vietnam-krigen har vist, at et generelt kendskab til alle de anvendte våbentyper er nødvendigt for samtlige kategorier.

Man søger således en mere aktiv medleven i uddannelsen fra rekrutternes side og er indstillet på at stille mere materiel til rådighed under uddannelsen, så der kan "øves" og ikke blot som nu "vises og forklares".
(MST)

Indland kort

Chefen for Søværnet aflagde den 21. og 22. februar besøg ved Sundets Marinedistrikt og Stevnsfort, Marinestationerne Møn og Gedser, Minedepot Væmetofte og Borgsted Batteri.

Den nye chef for Nordkommandoen, general Sir Thomas Pearson, har været på tiltrædelsesbesøg i Danmark. Generalen besøgte Chefen for Søværnet den 15. februar.

Den usædvanlig strenge vinter i Grønland har medført besværligheder for de sejlene enheders vandfyldning. Inspektionsskibet VEDDEREN har i perioder måttet indføre vandrationering.

I samarbejde med Kvindeligt Marinekorps er der udarbejdet et udkast til midlertidige bestemmelser for iklædning af kvindeligt stampersonel. Der forudsættes en prøvetid på 12 måneder.

Kongeskibet DANNEBROG forventes at hejse kommando den 2. maj. Chefen bliver som sidste år kommandørkaptajn O.H. Jensen. Næstkommanderende bliver orlogskaptajn G. Mathiesen. Besætningen udstikkes i slutningen af marts.

Chefen for Grønlands Kommando har holdt foredrag om Grønlands militær-geografiske stilling for eleverne på seminariet i Godthåb. Efter foredraget var der sammenkomst med lærere og elever i rektorboligen.

Det vesttyske TV 2 har sendt et kamerahold til Danmark for at optage et program om Forsvaret. Det skal bringes som et bidrag om NATO-partnerne.

Slædepatruljen SIRIUS har indledt forårets patruljerejser. Såfremt vejr og føre holder vil slædeholdene ved hjemkomst primo juni tilsammen have tilbagelagt ca. 12.000 km. En enkelt rejse er på ca. 3.000 km.

Søværnets Materielkommando har indstillet og Hjemmeværnet anbefalet, at Sakskøbing Skibsværft vælges som byggeværft for de to nye kuttere til Marinehjemmeværnet. Dette værft havde afgivet det fordelagtigste tilbud.

Forsvarskommandoen har tiltrådt, at korporalerer iklædes jakkeuniform i den periode de er tjenstgørende ved allierede stabe i udlandet.

Udland kort

To sovjetiske isbrydere er på vej fra Østersøen til Sortehavet, hvor flere havne er lukket af store ismasser. I Odessa havn er isen op til en halv meter tyk, hvilket er meget usædvanligt.

En af den vesttyske marines slæbebåde SPIEKEROOG, der bugserede en ubåd, er på Kiel Fjord i tæt tåge blevet påsejlet af et liberiansk fragtskib. Slæbebåden blev stærkt beskadiget, men kunne dog selv gå ind til Kiel.

I Portsmouth er man nu halvvejs gennem det store arbejde med totalrestaurering af Nelsons flagskib VICTORY. Der er foreløbig brugt 3.000 egetræer til fornyelse af skroget, men dæksplankerne fra Nelsons tid skal ikke udskiftes.

Kaptajnerne på de sovjetiske trawlere LAMUT og KOLYAN, der for nylig blev opbragt for ulovligt fiskeri af den amerikanske kystvagttjeneste ved Aleuterne, er hver blevet idømt en bøde på ca. en halv million kroner. Desuden skal de tilsammen udrede godt en million i erstatning.

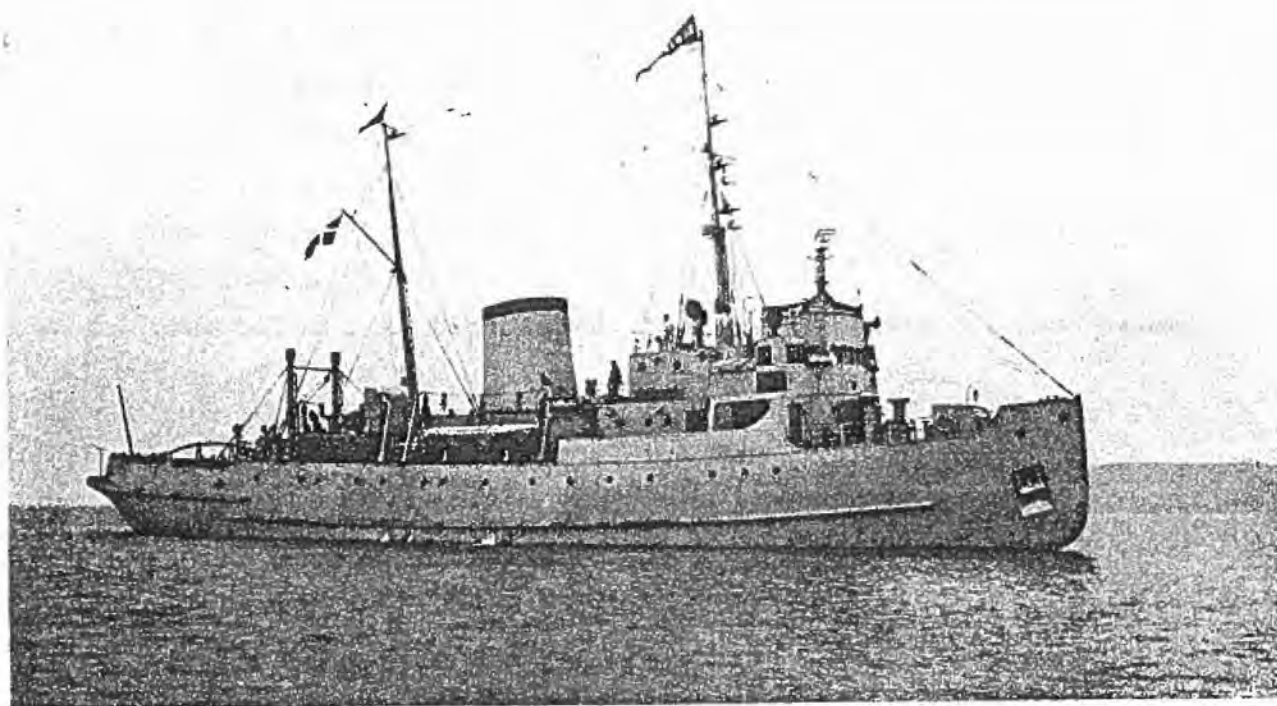
Det britiske forsvarsbudget for 1972-73 er fastsat til 2854 millioner pund. Det er stort set det samme som i indeværende år. I forbindelse med budgettet er der udsendt en hvidbog, hvori regeringen advarer mod Sovjets militære opbygning.

Sovjet er i fuld gang med at udvikle nye typer af luftskibe til containertrafik, olie- og naturgas og troppe- og passagertransport. En af typerne er under afprøvning og en anden type er snart færdig.

Thostrop

SØVÆRNS- ORIENTERING

Stats-isbryderen »Elbjørn«.

Isbryderen ELBJØRN som opmålingsskib

Chefen for Søværnet har som nævnt i Søværnsorientering anmodet Handelsministeriet om tilladelse til at låne statsisbryderen ELBJØRN i sommermånederne. Folketingets Finansudvalg har tiltrådt lånet, hvorefter en overenskomst ventes underskrevet i nær fremtid. Baggrunden for lånet er, at inspektionsskibet INGOLF er på værft indtil udgangen af august, og ingen af Flådens andre skibe vil være til rådighed som opmålingsskib i den kommende sæson.

Repræsentanter for Søværnets Materielkommando og Søkortarkivet har aflagt besøg på isbryderen, der ligger ved Flådestation Frederikshavn. Man gennemgik i detaljer, hvilke ændringer og særlige foranstaltninger,

der skal ske, før skibet kan indsættes i opmålingen. Der skal ændres så lidt som muligt, fordi skibets deltagelse i opmålingen i år bliver en forsøgsperiode. Først efter opmålingens afslutning, vil der i en rapport blive taget stilling til eventuelt lån af isbryderen også i de kommende år.

Statsisbryderen ELBJØRN påregnes at kunne anvende fire 6 m opmålingsbåde som parallelbåde. Den vil udelukkende blive sat ind i farvandsområderne inden for Skagen. Besætningen kommer til at bestå af 34 mand fra Søværnet og maskinchefen fra den civile stambesætning. Skibet vil føre orlogsflag og vimpel og hejser kommando den 14. april. Opmålingen indledes i begyndelsen af maj. Den første chef bliver orlogskaptajn P. Mosbech, der senere på sommeren afløses af orlogskaptajn H.S.T. Bech.

Det kan endnu ikke siges, hvor statsisbryderen ELBJØRN skal arbejde. Opmålingsinstruksen er under udarbejdelse.

Vort billede af isbryderen viser den gråmalet. Den er senere blevet malet om og har nu sort skrog og gul skorsten.

(SKA)

Stabskursus for Søværnet i England

På Stabskursus for Søværnet 1971/72, der afholdes i perioden 20. oktober til 23. juni, deltager i alt 14 elever, nemlig 11 orlogskaptajner/kaptajnløjtnanter fra Søværnet, 1 norsk orlogskaptajn og 2 majorer fra Flyvevåbnet. Deltagelsen fra Flyvevåbnet skyldes, at der i 71/72 ikke er oprettet noget Stabskursus for Flyvevåbnet.

Det er første gang, der er norsk deltagelse på kurset. Samtidig deltager en dansk officer, orlogskaptajn K. Å. Larsen, i det tilsvarende norske stabskursus ved Sjøforsvarets Stabsskole.

Kurset indledtes med en uges gruppedynamik på Søværnets Kursusinstitution, Marinestation Lynæs sammen med Stabskursus for Intendanturofficerer. Dette korte kursus gennemførtes med henblik på at gøre eleverne bekendt med hverandre og at forberede dem på stabskursernes gruppearbejder og diskussioner. Det er den almindelige opfattelse, at denne start på kurset har været hensigtsmæssig.

Stabskurset gennemføres i øvrigt efter tilsvarende retningslinier med hensyn til undervisningsmetoder og undervisningens indhold som de tidligere stabskurser for Søværnet. Kurset er dog udvidet med 14 dage

til 8 måneder. Denne forlængelse er benyttet dels til det nævnte kursus i gruppedynamik, dels til en udvidelse af faggruppen "Management", der nu omfatter knap 200 undervisningstimer, og som for første gang er gennemført fuldt integreret med Generalstabskursus og Stabskursus for Intendanturofficerer.

Stabskurset har netop sammen med Generalstabskursus været på studierejse til England. De 2 stabskurser fik ved "Royal Air Force College of Air Warfare" i Manby en 2½ dages orientering om "Weapons and Aerospace" og ved "Joint Warfare Establishment" i Old Sarum gennemgik stabskurserne et specielt tilrettelagt kursus i fælles operationer.

Stabskursus for Søværnet aflagde endvidere besøg ved bl.a. "Royal Naval College" i Greenwich, hvor der udveksledes synspunkter og erfaringer med hensyn til stabsuddannelse, i Ministry of Defence, hvor kontreadmiral Leach orienterede om "Royal Navy to day and in the future", og ved det fælles hovedkvarter for Commander-in-Chief Channel og Commander-in-Chief Eastern Atlantic Area. Transporten til og fra England blev gennemført med flyvevåbnets transportfly.

(TAK)

Søværnets historiske forskning

Af årsrapporten for Marinestabens historiske Sektion fremgår bl.a., at sektionen i det forløbne år har modtaget og besvaret 81 forespørgsler om maritim-historiske emner. Forespørgslerne er modtaget såvel fra Søværnets myndigheder som fra andre institutioner (Tøjhusmuseet, Rigsarkivet, Danmarks Radio, Politikens forlag, Medicinsk-historisk Museum, franske udenrigsministerium m.fl.) samt fra privatpersoner, såvel danske som udenlandske.

Som et led i Tøjhusmuseets foredragsrække: Fra Ditmarsken til Brømsebro - Dansk militærhistorie 1500-1645, har lederen af sektionen holdt et foredrag med titlen: Fra karavel til orlogsskib, den danske flåde fra kong Hans til Christian IV. Foredraget omhandlede flådens udvikling inden for den nævnte periode og gav bl.a. en redegørelse for skibbygning og taktik.

Lederen af sektionen har i de sidste år foretaget en omfattende undersøgelse vedrørende Marinens blankvåben. Disse studier har bragt en række nye og hidtil ukendte oplysninger frem, bl.a. om baggrunden for disse våbens indførelse, kendskab til hvem, der har båret dem, og

hvordan de har været båret. Som eksempel kan anføres, at en sabel, som hidtil har været anset som en søofficerssabel, nu viser sig at have været reglementeret for søkadetter. Den blev approberet 1801 efter indstilling af Søkadetakademiets chef, kaptajn Sneedorff, og anvendt indtil 1848. Resultatet af disse undersøgelser er offentliggjort i Våbenhistoriske Årbøger.

Ved HIS findes 3 kartoteker, som stadig suppleres og udvides. Det ene er et studiekartotek vedrørende Søværnets historie, såvel ældre som nyere. Det indeholder oplysning om forholdene i Søværnet gennem snart 450 år og er tilvejebragt på basis af studier i Rigsarkivet og ved uddrag af diverse litteratur. Det omfatter ca. 3.000 kartotek kort. Som eksempel på kartotekets indhold af forskellige emner kan nævnes: Organisation, personel, våben, søslag, skibbygning, flag, kommandotegn, Holmen, medaljer.

Det andet kartotek vedrører Flådens skibe og omfatter samtlige enheder siden kong Hans tid. Det giver for hvert skib oplysning om dimensioner, armering, togter, skibschefer samt henvisning til eksisterende billeder af det pågældende skib. Kartoteket omfatter ca. 2100 kort.

Det tredje kartotek vedrører Søværnets uniformshistorie og indeholder afskrifter af samtlige uniformsbestemmelser, som har været gældende i Søværnet fra indførelsen af uniformer i begyndelsen af 1700-tallet indtil nutiden. Det omfatter ca. 1500 kort med tilhørende bilag.

Der er endvidere udarbejdet artikler vedrørende en model på Orlogsmuseet af Tordenskiolds sarkofag og om mindesmærket på Sixtus for kaptajn I.C. Schrødersee, der faldt i slaget på Reden 1801.

Lederen af sektionen er efter opfordring indtrådt som medlem af Dansk militærhistorisk Kommission, en underafdeling af Commission Internationale d'Histoire Militaire. Kommissionens opgave er at fremme dansk militærhistorisk virksomhed. (HIS)

142 færdselsuheld i Søværnet

Antallet af færdselsuheld i Søværnet er nogenlunde konstant fra år til år, nemlig ca. 150. Det er ikke foruroligende, når man tager den megen kørsel i betragtning.

Et stort antal uheld er sket uden modpart. De fleste af dem må betragtes som uundgåelige, idet det var uheld ved bakmanøvre, påkørsel af lysstandere og på garageporte, der ikke var sikre mod iblæsning.

I de færdselsuheld, hvor der var en egentlig modpart, fordeler skylden sig nogenlunde ligeligt, dog med en vis overvægt til Søværnet. 4 af færdselsuheldene gav anledning til personskader af alvorlig karakter. Det var i alle tilfælde modparterne, det gik ud over, men i de 3 tilfælde var Søværnet uden skyld.

Der var i fjor 142 færdselsuheld, heraf 81 i København og 61 i provinsen.

Skylden for uheldene fordeler sig således: Søværnet (uden modpart) 51, med modpart 43, modpart 33, begge 3, ingen 7 og uopklaret 5. Årsagerne til uheldene var: Vigepligt ca. 9 procent, bakmanøvre 34, afstand fra forankørende 6, hastighed 3, spiritus 1, påkørsler af parkerede biler m.m. 18, hændelige 16 og andre årsager 13 procent.

Der er udbetalt 38.906 kr. i erstatninger og modtaget 24.803 kr. Egne skader minus modtagne erstatninger er 64.817 kr. Der var 4 alvorlige personskader, og 2 sager blev behandlet ved retten.

(MKT)

Tøndeslagning på Langelandsfortet

Hvert år siden kommandohejsningen i 1953 har Langelandsfortet holdt fastelavnsfest for børnene på Sydlangeland. Traditionen blev også holdt i hævd i år.

230 børn, hvoraf de fleste var festligt maskeret, og 70 pårørende deltog i begivenhederne. Tøndeslagningen fandt sted i den store lade, der var udsmykket med signalflag. Børnene blev opdelt efter køn og alder, og da alle tønder var slået ned, samlede man i cafeteriet, hvor velfærdsofficeren bevarterede med fastelavnsboller og sodavand. Derpå blev de tre kattedronninger og tre kattekonger kåret på behørig vis med overrækkelse af diplomer og godteposer.

Eftermiddagen sluttede med forevisning af film. Det var en fornøjelig dag for både gæster og besætning. (LAM)

Automatisk positionsbestemmelse i Sovjet

Den sovjetiske handelsflådes skibe kan nu følges overalt på jordkloden ved hjælp af det nye automatiske system til positionsbestemmelse, der er indført. Det er det største og mest omfattende automatiske styringssystem, der endnu er indført på noget brancheområde. Systemet

dækker alle have og farvande, og der er forbindelse til alle 17 sovjetiske rederiers 1500 handelsskibe og til 3000 havne hele verden over, skriver det russiske telegrambureau Novosti, den 17. februar. Positionsregistreringen er det fundamentale led i den fuldstændigt centraliserede styring af handelsflådens virksomhed, der er under opbygning, og som vil betyde effektivisering af alle led i planlægningen og den operative drift af den sovjetiske skibsfart. Allerede nu kan systemet give oplysninger om samtlige sovjetiske handelsskibes seneste anløbshavn og deres destination. Når systemet inden længe er yderligere udbygget, vil man også kunne få svar på den øjeblikkelige position på ruterne undervejs fra den ene havn til den anden, og der kan gives oplysning om, hvor det bestemte fartøj vil befinde sig i morgen eller om en uge, hvilken last det medfører, og hvilke befragtningsmuligheder, der foreligger ved anløb af næste havn og næste igen.

Positionsbestemmelserne bygger på skibsførernes daglige rapporter til deres rederier. Oplysningerne indløber på denne måde til EDB-centraler i Odessa, Vladivostok, Leningrad, Arkhangelsk og andre store havnebyer, hvorfra de videresendes ad direkte linier til hovedcentret i søfartsministeriet i Moskva.

Her udarbejdes hver morgen den aktuelle positionsoversigt, og man kan ud af denne læse en lang række vigtige oplysninger om ladning, bestemmelseshavn, sejlhastighed, forventet ankomsttidspunkt o.s.v. Således kan man i tilfælde af, at et skib kommer i havsnød, hurtigt konstatere, hvilke andre skibe, der befinder sig i nærheden.

Det er klart, at man ved hjælp af dette system kan fremskaffe vigtige informationer til brug ved planlægning i løbet af sekunder, hvor der tidligere krævedes måske lige så mange dage til beregningerne, og derved er der tilvejebragt et solidt grundlag for effektivisering af den sovjetiske skibsfart. (APN)

Indland kort

Inspektionskutteren MAAGEN sejlede i oktober kvartal 3.585 sømil i fiskeriinspektions-, overvågnings- og anden tjeneste. Inspektionskutteren TEISTEN sejlede i samme periode 5.100 sømil.

På 275-årsdagen for generaladmiralløjtnant Niels Juels død den 8. april nedlægger Flådestation København en krans ved sarkofagen i Holmens Kirke.

På det dansk-amerikanske forsvarsområde i Thule blev der ved jule-tid blandt amerikanere og danskere foretaget en indsamling til fordel for grønlandske børn. Indsamlingen indbragte 8.444 dollars.

Minelæggeren LOUGEN blev den 22.februar inspiceret af Stabschefen hos Chefen for Søværnet, kommandør E.V.Jørgensen. Der blev bl.a. foretaget øvelsesmineudlægning i Kerteminde Bugt.

Forsvarets Oplysnings- og Velfærdstjeneste har bevilget inspektionsskibet VÆDDEREN penge til indkøb af ski. Når skibet forlader Grønland, deponeres skiene på Flådestation Grønnedal til brug for andre inspektionsskibe.

Chefen for Søværnet og chefen for Søværnets operative Kommando samt en officer fra henholdsvis Forsvarsstaben og Undervandsbådseskadren overværede fornylig et foredrag og påfølgende diskussion i Kungl. Orlogsmannasällskapet om det svenske ubådsvåben. Mødet fandt sted i Malmø i lokaler stillet til rådighed af Kockums Mekaniska Verkstäder. De danske gæster var indbudt af chefen for marinen, viceadmiral Bengt Lundwall i dennes egenskab af ordfører i Orlogsmannasällskapet.

Udland kort

Sovjet skifter i marts forskerhold på de drivende isflager, Nordpol-19, der driver 1700 km fra kysten, og Nordpol-20, som er 1500 km til havs. Mandskabet på Nordpol-16, der har været i drift i 4 år, hentes hjem.

Den svenske marine bygger nu sit eget pensionshjem i Karlskrona med 18 lejligheder for befalingsmænd. Det er et testamentarisk fond fra 1836 til minde om admiral Harald af Christernin, der har gjort byggeriet muligt.

En svensk trawler har 60 sømil vest for Memel bjærget en russisk hydrofon. Den svenske flåde er yderst interesseret i den tekniske undersøgelse, der måske kan klarlægge om hydrofonen er en del af et

permanent system til overvågning af ubåde i Østersøen.

USA har foræret Taiwans flåde et krigsskib. Der er endnu ikke givet nærmere oplysninger om skibet, der formodes at være en forholdsvis ny destroyer.

Det svenske kystartilleri har på Rindö indviet en øvelseshal med et stort bassin med 27 grader varmt vand, der skal bruges til øvelser af dykkere og kampsvømmere. Gennem glasrunder kan instruktører følge træningen og give ordrer gennem undervands-højttalere.

På hærens og flådens dag den 22. februar sagde den sovjetiske forsvarsminister, marskal Gretjko, at der er sket et generationsskifte i forsvaret. Godt og vel 65 procent af officererne er i dag under 30 år.

Et besætningsmedlem fra den svenske minekrydser ALVSNAPPEN svømmede tre kilometer ud til skibet ved Virgin Island, da han var bange for at blive agterudsejlet. Han var bevidstløs, da han blev taget om bord; temperatur kun 33,7, og er under lægebehandling.

Thstrup